

MUC-training for health

Δημοτικοί Αστικοί Καθαριστές για την Υγεία και την ασφάλεια για καλύτερη ποιότητα ζωής και ευεξία

ΙΟ.4 Οδηγός προγράμματος σπουδών κατάρτισης για παρόχους ΕΕΚ και Ακαδημαϊκά Ιδρύματα

Οκτώβριος 2023

ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ ΕΤΑΙΡΩΝ

**Center for Social
Innovation**

**PROLEPSIS
INSTITUTE**

MUC-training for health

Περιεχόμενα

1. Περιεχόμενα.....	4
2. Περίληψη.....	4
3. Εισαγωγή.....	5
3.1 Σύνοψη περιγραφή του έργου.....	5
3.2 Υπόβαθρο.....	6
3.3 Κατανομή δραστηριοτήτων ανά εταιρό.....	7
3.4 Στόχοι που επιτεύχθηκαν.....	8
4. Σκοπός και χρήση του εγγράφου καθοδήγησης και σύστασης.....	9
5. MUC Εκπαιδευτικό πρόγραμμα για την υγεία-Ευρήματα έρευνας.....	10
5.1 Αποτελέσματα της βιβλιογραφικής ανασκόπησης.....	11
5.1.1 Μεθοδολογία.....	11
5.1.2 Βασικά ευρήματα.....	11
5.2 Στοιχεία από τις χώρες της κοινοπραξίας του έργου.....	12
5.2.1 Βασικά ευρήματα.....	13
5.3 Αποτελέσματα από την ποιοτική έρευνα που υλοποιήθηκε με Ομάδες Εστίασης....	14
5.3.1 Μεθοδολογία.....	15
5.3.2 Συμπεράσματα.....	18
6. Χαρακτηριστικά της εκπαίδευσης.....	20
6.1 Ομάδα στόχος της εκπαίδευσης.....	20
6.2 Πηγές.....	21
7. Οδηγός προγράμματος σπουδών για παρόχους Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης.....	21
7.1 Δημοτικοί Αστικοί Καθαριστές Εκπαίδευση για την Υγεία – Εκπαιδευτικές ενότητες	22
7.1.1 Εκπαιδευτική ενότητα 1: Αναγνώριση επαγγελματικών κινδύνων και απειλών κατά της υγείας.....	22
7.1.2 Εκπαιδευτική ενότητα 2: Μέτρα προστασίας.....	23

MUC-training for health

7.1.3	Εκπαιδευτική ενότητα 3: Αλφαριθμητισμός Υγείας και προαγωγή Υγείας.....	25
7.1.4	Εκπαιδευτική ενότητα 4: Πρώτες βοήθειες	27
7.1.5	Εκπαιδευτική ενότητα 5: Ψυχική υγεία	28
7.1.6	Εκπαιδευτική ενότητα 6: Ζητήματα Ευαισθητοποίησης και Επικοινωνίας	29
7.2	Υλοποίηση της Εκπαίδευσης – Τρόποι Παράδοσης.....	30
7.2.1	Τεχνικοί πόροι	32
8.	Διαπίστευση – Πιστοποιητικό	33
8.1	Εισαγωγή	33
8.2	Περιγραφή Εθνικών συστημάτων ΣΕΚ στις συμμετέχουσες χώρες του προγράμματος 34	
8.2.1	Εθνικό σύστημα ΣΕΚ στην Ιταλία.....	34
8.2.2	Εθνικό σύστημα ΣΕΚ στην Βουλγαρία	34
8.2.3	Εθνικό σύστημα ΣΕΚ στην Κύπρο	34
8.2.4	Εθνικό σύστημα ΣΕΚ στην Ελλάδα.....	35
8.3	Διπλώματα.....	36
9.	Διδάγματα	39
10.	Παραρτήματα	41

MUC-training for health

1. Περιεχόμενα

2. Περίληψη

Ο στόχος του ΙΟ4 είναι η ανάπτυξη και η παροχή σε παρόχους Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΕΕΚ) και ακαδημαϊκά ιδρύματα που παρέχουν ιατρικές σπουδές εργασίας ή κέντρα δια βίου μάθησης, ενός εγγράφου καθοδήγησης με τίτλο «Οδηγός προγράμματος σπουδών κατάρτισης για παρόχους ΕΕΚ». Το έγγραφο εξηγεί τον τρόπο εφαρμογής των γνώσεων που αποκτήθηκαν μέσω αυτού του έργου σε μαθήματα που σχετίζονται με την επαγγελματική υγεία και την κατάρτιση των εργαζομένων, στο πλαίσιο είτε εκπαιδευτικών σεμιναρίων είτε στο ακαδημαϊκό πρόγραμμα σπουδών επαγγελματικών ιατρικών, νοσηλευτικών και άλλων επαγγελματικών σχολών υγείας.

Το παραδοτέο αναμένεται να βελτιώσει την ανάπτυξη ικανοτήτων των παρόχων ΕΕΚ, καθώς και άλλων τύπων οργανισμών κατάρτισης, και, ως εκ τούτου, να εξοπλίσει καλύτερα και να εκπαιδεύσει επαγγελματίες που σχετίζονται με τις υγειονομικές υπηρεσίες ή τους εργαζόμενους στον τομέα του αστικού καθαρισμού. Δεδομένης της συμμετοχικής μεθόδου που εφαρμόζεται στην ανάπτυξη της κατάρτισης, το έγγραφο καθοδήγησης και συστάσεων αναμένεται επίσης να ενθαρρύνει τη συνεργασία μεταξύ διαφόρων τύπων επαγγελματιών παρέχοντας τις απαραίτητες γνώσεις και εργαλεία.

Μια καινοτόμος πτυχή αυτού του εγγράφου καθοδήγησης είναι ότι πρέπει να δοθεί έμφαση στα κίνητρα της συμμετοχής των εργαζομένων και στην οικοδόμηση οικειοποίησης της νοοτροπίας ασφάλειας, μέσω της χρήσης ψηφιακών εργαλείων και καινοτόμων διαδραστικών εφαρμογών. Το έγγραφο βασίζεται στην έρευνα που αναπτύχθηκε στις συμμετέχουσες χώρες και τα αποτελέσματα της οποίας χρησιμοποιήθηκαν για την ανάπτυξη του εκπαιδευτικού προγράμματος. Τα χαρακτηριστικά εκπαίδευσης, οι διαθέσιμοι πόροι, οι τεχνολογικοί πόροι περιγράφονται σε αυτό το έγγραφο. Περιγράφονται επίσης οι έξι θεματικές

MUC-training for health

ενότητες του εκπαιδευτικού προγράμματος, τα μαθήματα, οι στόχοι, τα αποτελέσματα κάθε ενότητας.

Υπάρχει περιγραφή των συστημάτων ΕΕΚ στις χώρες του προγράμματος και στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), καθώς και περιγραφή των τίτλων σπουδών (διπλώματα) σε σχέση με την πιστοποίηση επαγγελματικών προσόντων και διαπίστευσης.

3. Εισαγωγή

3.1 Σύντομη περιγραφή του έργου

Το ευρωπαϊκό συγχρηματοδοτούμενο έργο Erasmus+ «MunicipalUrbanCleaners on health and safety for better quality of life and wellbeing, MUC Training for Health» στοχεύει στην παροχή μιας καινοτόμου επαγγελματικής κατάρτισης για τους Δημοτικούς Αστικούς Καθαριστές (MUCs) και τους εκπροσώπους τους, καθώς και τους προϊσταμένους και τους εργοδότες τους, προσαρμοσμένη στις ανάγκες τους, σύμφωνα με τις εκφρασμένες επιθυμίες τους και επικεντρωμένη στην ευαισθητοποίηση σχετικά με τους κινδύνους και την παροχή πληροφοριών σε θέματα Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία.

Η κοινοπραξία πίσω από το έργο αντικατοπτρίζει τις διαφορετικές συνθήκες (δημόσιος και ιδιωτικός τομέας) και τα στάδια ολοκλήρωσης της συλλογής αποβλήτων σε ολόκληρη την ΕΕ και «καθιερώνει μια συνεργασία σε όλη την Ευρώπη». Αποτελείται αρχικά από 6 οργανισμούς από 5 χώρες (Πολωνία, Βουλγαρία, Ελλάδα, Ιταλία, Κύπρος).

Από Ελλάδα:

- Εταιρεία Ανάπτυξης και Τουριστικής Προβολής Αθηνών (ΕΑΤΑ)
- Πρόληψις Αστική μη Κερδοσκοπική Εταιρεία Προληπτικής Περιβαλλοντικής και Εργασιακής Ιατρικής (Ινστιτούτο Prolepsis)

Από Κύπρο:

- CSI ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ LTD

Από τη Βουλγαρία:

- ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΑΡΝΑΣ

Από την Ιταλία:

- COMUNE DI ANDRANO

Από την Πολωνία:

- IKM ProSakowska, Michalowska, Lyszkiewiczspolkajawna

MUC-training for health

Όλοι οι εταίροι συνέβαλαν σε όλες τις εργασίες και τα πνευματικά αποτελέσματα (Intellectual Outputs - IO) καθ' όλη τη διάρκεια της υλοποίησης του έργου. Όλοι οι εταίροι προσδιόρισαν τους συμμετέχοντες και διεξήγαγαν το Εννοιολογικό Πλαίσιο

- α) χαρτογράφηση των ευκαιριών εκπαίδευσης και κατάρτισης·
- β) προφίλ χωρών και έκθεση ανά χώρα·
- γ) ομάδες εστίασης
- δ) εφαρμογή της βιβλιογραφικής ανασκόπησης σε επίπεδο ΕΕ
- ε) συγκεφαλαιωτική έκθεση των συνολικών εκθέσεων από τις αντίστοιχες εκθέσεις των εταίρων
- στ) ανάπτυξη και παράδοση της έκθεσης του εννοιολογικού πλαισίου O1

Το Μεθοδολογικό Πλαίσιο Εκπαίδευσης βασίστηκε στη διεξαγωγή εκτεταμένης έρευνας τεκμηρίωσης για βιβλιογραφική και άλλες διαθέσιμες πηγές για να μάθουμε για την καταλληλότερη μεθοδολογία για την εκπαίδευση που σχεδιάστηκε από το IKMPro σε αυτό το έργο. Αργότερα, το προσχέδιο του οδηγού προετοιμάστηκε χρησιμοποιώντας συνεργατική προσέγγιση με τη συμμετοχή των εταίρων που είναι υπεύθυνοι για τις αξιοκρατικές πτυχές της επίτευξης του έργου. Οι εργασίες διεξήχθησαν σύμφωνα με τον επαναληπτικό σχεδιασμό της προσέγγισης PDCA (Plan-do-check-act).

Το IKM, το Ινστιτούτο Prolepsis και το CSI ανέπτυξαν τις εκπαιδευτικές ενότητες, ενώ οι εταίροι που εκπροσωπούν τους δήμους διοργάνωσαν εκδηλώσεις συν-δημιουργίας (ομάδες εστίασης) με τις ομάδες-στόχους, προκειμένου να εγκρίνουν και να σχολιάσουν την εκπαίδευση που αναπτύχθηκε. Όλοι οι συνεργάτες παρείχαν σχόλια για τις ενότητες και στη συνέχεια τα μετέφρασαν. Όλοι οι εταίροι συμμετείχαν στη βραχυπρόθεσμη κοινή εκπαιδευτική εκδήλωση C1 που διοργανώθηκε από την Υπηρεσία Οικονομικής Ανάπτυξης της Βάρνας, όπου δοκιμάστηκε όλο το υλικό.

Μια ηλεκτρονική πλατφόρμα σχεδιάστηκε από το CSI και δημιούργησε κατευθυντήριες γραμμές για την έρευνα, την ανάπτυξη περιεχομένου, την ηλεκτρονική πλατφόρμα και για το περίγραμμα των ενοτήτων, προκειμένου να είναι συμβατή με την πλατφόρμα. Η ηλεκτρονική πλατφόρμα ήταν διαθέσιμη στα αγγλικά και στη γλώσσα των εταίρων (Ελληνικά, Βουλγαρικά και Ιταλικά).

3.2 Υπόβαθρο

Οι δημοτικοί αστικοί καθαριστές (MUCs) είναι επαγγελματίες που εργάζονται σε διάφορους τομείς υγιεινής, όπως ο καθαρισμός δημοτικών κτιρίων, οδοκαθαριστές και συλλέκτες και χειριστές στερεών αποβλήτων. Τα αστικά απόβλητα

MUC-training for health

αντιπροσωπεύουν το μεγαλύτερο και πιο ποικίλο σύνολο κινδύνων από όλες τις πτυχές της διαχείρισης αποβλήτων. Η αποκομιδή απορριμμάτων και ο δημοτικός αστικός καθαρισμός εκθέτουν τους εργαζόμενους σε ποικίλες και επικίνδυνες συνθήκες. Ως εκ τούτου, οι πολυεθνικές επιχειρήσεις συγκαταλέγονται μεταξύ των πλέον ευάλωτων επαγγελματικών ομάδων που είναι επιρρεπείς σε ατυχήματα και ασθένειες που σχετίζονται με την εργασία.

Ωστόσο, αν και οι ανάγκες υγείας και ασφάλειας των MUC παραμένουν προφανείς, η κατάρτιση για αυτούς τους υπαλλήλους είναι σπάνια και δεν επαναλαμβάνεται. Ως εκ τούτου, οι MUC διατρέχουν υψηλό κίνδυνο να είναι ανεπαρκώς εκπαιδευμένοι και παραπληροφορημένοι ή να αγνοούν ακούσια τις πρακτικές επαγγελματικής ασφάλειας και υγείας. Η σωστή εκπαίδευση σχετικά με την Υγεία και Ασφάλεια στην Εργασία (ΥΑΕ) αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους παράγοντες αλλαγής της εργασιακής συμπεριφοράς αυτών των ευάλωτων ομάδων.

Το έργο MUC Training for Health στοχεύει στη βελτίωση της Υγείας - Ασφάλειας και Ευεξίας των δημοτικών αστικών καθαριστών αναπτύσσοντας κατάρτιση σχετικά με την ευαισθητοποίηση σχετικά με τους κινδύνους και αυξάνοντας τις γνώσεις τους σχετικά με την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία. Αυτό επιτεύχθηκε μέσω διακρατικής συνεργασίας για την παροχή κατάρτισης προσαρμοσμένης στις ανάγκες των επαγγελματιών.

3.3 Κατανομή δραστηριοτήτων ανά εταιρία

Η Εταιρεία Ανάπτυξης και Τουριστικής Προβολής Αθηνών (ΕΑΤΑ), ως αιτούσα οργάνωση, ήταν ο συντονιστής αυτού του έργου και υπεύθυνος για τη συνολική διαχείριση. Ως συντονιστής, η ΕΑΤΑ παρακολούθησε την υλοποίηση του έργου βάσει συμφωνημένου πρωτοκόλλου και παρήγαγε όλες τις εκθέσεις προόδου και τελικές εκθέσεις, στις οποίες συμπεριλήφθηκαν όλες οι συνεισφορές των εταιριών. Η ΕΑΤΑ διοργάνωσε την εναρκτήρια συνάντηση σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Prolepsis, κατά τη διάρκεια της οποίας παρουσιάστηκε το συνολικό σχέδιο εφαρμογής. Ήταν επίσης υπεύθυνος φορέας για όλες τις επικοινωνίες με τον υπεύθυνο του έργου από την Εθνική Μονάδα Συντονισμού της Ελλάδας, ο οποίος παρακολουθούσε το έργο. Επιπλέον, η ΕΑΤΑ συνεργάστηκε στενά με τον επικεφαλής των δραστηριοτήτων αξιολόγησης προκειμένου να συμβάλει στις σχετικές εκθέσεις, και μετά την αποχώρηση της ΙΚΜ από το έργο ήταν υπεύθυνη για τις υποχρεώσεις της ΙΚΜ. Τέλος, η (ADDMA) ήταν ο επικεφαλής του παρόντος εγγράφου IO4: Guidance for VET providers and Academic Institutions.

MUC-training for health

Το Ινστιτούτο Prolepsis ήταν ο συντονιστής του IO1 παρέχοντας το σχέδιο μεθοδολογίας για την έρευνα που διεξήχθη. Το Ινστιτούτο Prolepsis παρακολούθησε όλες τις ερευνητικές δραστηριότητες και συνέταξε την τελική έκθεση, συμπεριλαμβανομένης επίσης μιας επισκόπησης της κατάστασης της τεχνολογίας σε επίπεδο ΕΕ. Το Ινστιτούτο Prolepsis μαζί με το ΙΚΜ και το CSI ήταν υπεύθυνο για την ανάπτυξη των ενοτήτων και συντόνισε τις δραστηριότητες συν-δημιουργίας με τους δήμους που διεξήχθησαν στο πλαίσιο του IO3. Τέλος, μεταξύ άλλων, το Ινστιτούτο Prolepsis συμμετείχε στην εκδήλωση C1 και στο Συμπόσιο της ΕΕ του έργου.

Το CSI ως βασική τεχνογνωσία στην ανάπτυξη τεχνολογιών κατάρτισης και απομακρυσμένων τεχνολογιών ΤΠΕ, ήταν ο ηγέτης της πλατφόρμας προγράμματος σπουδών IO3: On line training curriculum - Training for Occupational Health and Safety for Municipality Urban Cleaners. Το CSI συντόνισε την ανάπτυξη των ενοτήτων και παρέιχε τα πρότυπα για την έκδοση ηλεκτρονικής μάθησης και παρακολούθησε επίσης την εφαρμογή της κατάρτισης στις χώρες της κοινοπραξίας. Επιπλέον, το CSI ηγήθηκε της διάδοσης του έργου, αναπτύσσοντας το σχέδιο διάδοσης και παρακολουθώντας τη σχετική διαδικασία σε όλες τις χώρες της κοινοπραξίας.

Το ΙΚΜ ήταν ο ηγέτης του IO2: Μεθοδολογία εκπαιδευτικού προγράμματος σπουδών. Η ΙΚΜ συμμετείχε επίσης στην ανάπτυξη των ενοτήτων. Επιπλέον, το ΙΚΜ ηγήθηκε της αξιολόγησης του έργου αναπτύσσοντας τα εργαλεία (π.χ. ερωτηματολόγια αξιολόγησης 6 μηνών και συναντήσεων εταίρων, έντυπα αξιολόγησης δραστηριοτήτων), αναλύοντας τα δεδομένα που συλλέχθηκαν και παρέχοντας εκθέσεις αξιολόγησης. Μετά τον Νοέμβριο του 2022, η ΕΑΤΑ ήταν υπεύθυνη για την αξιολόγηση του έργου.

Η Υπηρεσία Οικονομικής Ανάπτυξης της Βάρνας, ο δήμος Andrano και η ΕΑΤΑ συμμετείχαν σε δραστηριότητες συν-δημιουργίας απευθείας με τις ομάδες-στόχους, προκειμένου να προσαρμόσουν την κατάρτιση σύμφωνα με τις ανάγκες και τις προσδοκίες των εργαζομένων του MUC και των προϊσταμένων τους.

3.4 Στόχοι που επιτεύχθηκαν

Οι στόχοι που επιτεύχθηκαν από το έργο είναι:

- α) Ανάπτυξη διαδραστικού προγράμματος κατάρτισης που αντικατοπτρίζει τις ειδικές ανάγκες των MUC και των προϊσταμένων τους.
- β) Αύξηση των γνώσεων, των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων προκειμένου να εντοπίζονται και να ελέγχονται οι επαγγελματικοί κίνδυνοι, να παρέχεται κίνητρο για συμμετοχή και να ενστερνίζεται τη νοοτροπία ασφάλειας.

MUC-training for health

- (γ) Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας αυτής της καινοτόμου εκπαιδευτικής πρακτικής, στην υγεία και την ασφάλεια.
- δ) Δημιουργία διαύλων επικοινωνίας για την αναφορά κινδύνων, ώστε οι εργαζόμενοι να γνωρίζουν με ποιον να επικοινωνήσουν και πώς να αποτρέψουν πιθανό ατύχημα.
- ε) Αντίκτυπος των ΕΕΚ και των εκπαιδευτικών συστημάτων στην προσαρμογή των αλλαγών στα ακαδημαϊκά προγράμματα σπουδών για τους επαγγελματίες υγείας και ασφάλειας.

Η ηλεκτρονική πλατφόρμα δημιουργήθηκε για να ενισχύσει τις γνώσεις και τις δεξιότητες των MUC, ώστε να κατανοήσουν καλύτερα τους κινδύνους που σχετίζονται με τα καθήκοντά τους και να εργάζονται με ασφάλεια, χωρίς να βλάπτουν τον εαυτό τους ή τους άλλους.

Ειδικότερα, το έργο είχε ως στόχο να επιτρέψει στο MUC και τους επόπτες του:

- (1) αναγνωρίζουν και κατανοούν τη σημασία των κινδύνων στο χώρο εργασίας,
- (2) εντοπισμός κοινών κινδύνων στο χώρο εργασίας,
- (3) κατανοούν τον τρόπο μείωσης/ελέγχου των κινδύνων,
- (4) να γνωρίζουν πώς να αντιδρούν σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης,
- (5) γνωρίζουν τα σχετικά με την ασφάλεια δικαιώματα και υποχρεώσεις τους στην εργασία.

Είναι αλήθεια ότι η πανδημία COVID-19 ανάγκασε την εκπαιδευτική κοινότητα να αλλάξει τις μεθόδους και τις διαδικασίες διδασκαλίας πιο γρήγορα από οποιαδήποτε άλλη στιγμή στην πρόσφατη ανθρώπινη ιστορία. Αυτό επηρέασε την ανάπτυξη της κατάρτισης, περιέχοντας τόσο εμπόδια όσο και νέες ευκαιρίες.

4. Σκοπός και χρήση του εγγράφου καθοδήγησης και σύστασης

Ο στόχος αυτού του εγγράφου είναι να παραδώσει συγκεκριμένες κατευθυντήριες γραμμές στα ιδρύματα ΕΕΚ, σε επαγγελματίες και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, εξηγώντας πώς να εφαρμόσουν τις γνώσεις που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια του παρόντος έργου, στους δικούς τους οργανισμούς τόσο στο διεπιστημονικό όσο και στο εξειδικευμένο μέρος της κατάρτισης. Περιλαμβάνει μια σύντομη περιγραφή κάθε ενότητας που περιλαμβάνει την ηλεκτρονική εκπαίδευση, προκειμένου οι πιθανοί ενδιαφερόμενοι της ομάδας στόχου να εξοικειωθούν με το περιεχόμενο. Επιπλέον, περιλαμβάνει συστάσεις σχετικά με τον τρόπο διεξαγωγής των ειδικών ή παρόμοιων εκπαιδεύσεων και τον τρόπο χρήσης των διαφόρων πόρων.

MUC-training for health

Τα ιδρύματα και οι εκπαιδευτές ΕΕΚ που επιθυμούν να σχεδιάσουν σχετική κατάρτιση μπορούν να αντλήσουν από αυτό το έγγραφο και τις εμπειρίες των εταιρών. Ωστόσο, είναι πιθανό ότι οι εκπαιδευτές ΕΕΚ θα διαπιστώσουν ότι απαιτούνται ορισμένες τροποποιήσεις προκειμένου να προσαρμόσουν την κατάρτιση στις ειδικές ανάγκες του δικού τους οργανισμού και του εθνικού πλαισίου.

Ο απώτερος στόχος του παρόντος εγγράφου είναι να βοηθήσει στην οικοδόμηση της ικανότητας των κέντρων ΕΕΚ, καθώς και άλλων τύπων οργανισμών κατάρτισης, και έτσι να εξοπλίσει και να εκπαιδεύσει καλύτερα τους δημοτικούς αστικούς καθαριστές για την υγεία και την ασφάλεια για καλύτερη ποιότητα ζωής και ευημερία.

5. MUC Εκπαιδευτικό πρόγραμμα για την υγεία-Ευρήματα έρευνας

Το πρόγραμμα κατάρτισης που προτείνεται στο παρόν έγγραφο προέρχεται από προηγούμενη έρευνα που διεξήχθη κατά τα πρώτα στάδια της υλοποίησης του έργου. Σκοπός της έρευνας ήταν να συγκεντρωθούν πληροφορίες για την εκάστοτε χώρα όσον αφορά το προφίλ της ομάδας-στόχου, τις συνθήκες εργασίας, τη σχετική νομοθεσία, τα υφιστάμενα προγράμματα κατάρτισης σε θέματα Υγιεινής και Ασφάλειας στην Εργασία και να προσδιοριστούν οι ανάγκες κατάρτισης σε αυτά, αλλά και τα εμπόδια και οι διευκολυντικοί παράγοντες για τους Δημοτικούς Αστικούς Καθαριστές. Αυτό συνέβαλε στην καλύτερη κατανόηση του προφίλ της ομάδας-στόχου, των αναγκών και των κενών στην κατάρτιση σε θέματα υγιεινής και ασφάλειας στην εργασία των εργαζόμενων, προκειμένου να παρασχεθεί ένα εξατομικευμένο πρόγραμμα κατάρτισης σε αυτά τα θέματα. Τα αποτελέσματα της έρευνας παρουσιάστηκαν στο πρώτο παραδοτέο του έργου (IO1) σε ένα έγγραφο με τίτλο «Εννοιολογικό Πλαίσιο» το οποίο περιέχει όλα τα ευρήματα της έρευνας και χρησιμοποιήθηκε ως βασικό εργαλείο για την ανάπτυξη του μεθοδολογικού πλαισίου (IO2), το οποίο τελικά οδήγησε στο σχεδιασμό του προγράμματος σπουδών κατάρτισης του έργου «MUC - Εκπαιδευτικό πρόγραμμα για την υγεία» (IO3). Το Εννοιολογικό Πλαίσιο αναπτύχθηκε με τη συμβολή όλων των εταιρών της κοινοπραξίας υπό την ηγεσία του Ινστιτούτου Prolepsis και περιλάμβανε τρεις βασικές ενότητες:

(α) μια βιβλιογραφική ανασκόπηση σε Ευρωπαϊκό επίπεδο,
(β) τη συλλογή στοιχείων για τους Δημοτικούς Αστικούς Καθαριστές ανά χώρα από τις χώρες εταίρους, συμπεριλαμβανομένης της χαρτογράφησης των υφιστάμενων ευκαιριών κατάρτισης, και

MUC-training for health

(γ) τη ποιοτική έρευνα (ομάδες εστίασης) που εξέτασε διάφορα ζητήματα σχετικά με την κατάρτιση των Δημοτικών Αστικών Καθαριστών σε θέματα Υγιεινής και Ασφάλειας στην Εργασία.

5.1 Αποτελέσματα της βιβλιογραφικής ανασκόπησης

Το Ινστιτούτο Prolipsis διενήργησε βιβλιογραφική ανασκόπηση προκειμένου να εντοπιστούν τα κενά και οι σχετικές ανάγκες σε διακρατικό επίπεδο. Στα πλαίσια της βιβλιογραφικής ανασκόπησης, συλλέχθηκαν και αναλύθηκαν πληροφορίες συγκεκριμένα σε Ευρωπαϊκό επίπεδο. Οι πληροφορίες περιλάμβαναν τα κοινωνικοοικονομικά και δημογραφικά χαρακτηριστικά των Δημοτικών Αστικών Καθαριστών, τη νομοθεσία για την επαγγελματική υγεία και ασφάλεια που τους αφορά, τους κινδύνους υγείας που έχουν οι συγκεκριμένοι εργαζόμενοι, αλλά και ορισμένες πρωτοβουλίες για την Υγιεινή και την Ασφάλεια στην Εργασία. Τα σημαντικότερα ευρήματα παρουσιάζονται παρακάτω.

5.1.1 Μεθοδολογία

Η ανασκόπηση διεξήχθη κυρίως με τη χρήση των Medline (PubMed), Scopus και ISI Web of Knowledge (για πρακτικά και περιλήψεις από συνέδρια). Δευτερευόντως, η βιβλιογραφική αναζήτηση επεκτάθηκε σε μη επιστημονικές βάσεις δεδομένων για να προσεγγιστούν όσο το δυνατόν περισσότερες ηλεκτρονικές πηγές. Η βιβλιογραφική αναζήτηση πραγματοποιήθηκε χωρίς γλωσσικούς περιορισμούς.

5.1.2 Βασικά ευρήματα

Τα βασικά ευρήματα είναι:

- Οι Δημοτικοί Αστικοί Καθαριστές, που αναφέρονται επίσης ως συλλέκτες απορριμμάτων ή οδοκαθαριστές, είναι επαγγελματίες που ασχολούνται με τον τομέα της καθαριότητας και συμβάλλουν στη διατήρηση της καθαριότητας των πόλεων.
- Στους τομείς της δημοτικής καθαριότητας απασχολούνται κυρίως άνδρες, με μέση ηλικία τα 45 έτη και οι περισσότεροι εργαζόμενοι είναι ανειδίκευτοι ή χαμηλής ειδίκευσης.

MUC-training for health

- Ο τομέας της διαχείρισης απορριμμάτων κατατάσσεται τρίτος στον κατάλογο των επαγγελματιών με τη μεγαλύτερη πιθανότητα ατυχήματος των εργαζομένων κατά τη διάρκεια της εργασίας τους.
- Οι εργαζόμενοι στον τομέα της καθαριότητας αντιμετωπίζουν πολλά προβλήματα υγείας, όπως δερματολογικά προβλήματα, αναπνευστικές παθήσεις (άσθμα και ρινίτιδα), μυοσκελετικές παθήσεις και γαστρεντερικά προβλήματα.
- Οι κίνδυνοι σχετίζονται είτε με τη φύση των αποβλήτων, π.χ. χημικοί ή βιολογικοί κίνδυνοι, είτε με το χώρο εργασίας, π.χ. θόρυβος, αναταράξεις, εκδορές από αιχμηρά αντικείμενα, είτε με την απουσία οργάνωσης στην εργασία.
- Οι περισσότεροι αναφερόμενοι κίνδυνοι, εκτός από τους χημικούς κινδύνους, περιλαμβάνουν τη συλλογή αιχμηρών αντικειμένων, πτώσεις και ατυχήματα, βλάβες στην ακοή, έκθεση σε ακραίες θερμοκρασίες, έκθεση στην υπεριώδη ακτινοβολία, δονήσεις χειριζόμενων οχημάτων και ανυψώσεις βαριών αντικειμένων.
- Η επαρκής εκπαίδευση του προσωπικού σχετικά με τους κινδύνους και τις απειλές κατά της υγείας μπορεί να ελαχιστοποιήσει την έκθεση σε βιολογικές και χημικές ουσίες, φυσικούς παράγοντες, καθώς και τα μυοσκελετικά προβλήματα.
- Η εξειδικευμένη εκπαίδευση σχετικά με τη σημασία και τη σωστή χρήση του προστατευτικού εξοπλισμού μπορεί να ευαισθητοποιήσει και να συμβάλει στη διασφάλιση της επαγγελματικής υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων στην καθαριότητα των Δήμων.
- Η εκπαίδευση σχετικά με τον εμβολιασμό είναι σημαντική, καθώς οι εργαζόμενοι έρχονται σε επαφή με μολυσματικούς παράγοντες που μπορεί να αυξήσουν την πιθανότητα πρόκλησης ασθενειών που όμως μπορούν να προληφθούν με αυτόν.
- Η ευαισθητοποίηση και η επαρκής κατάρτιση σχετικά με τους κανόνες προσωπικής υγιεινής παραμένουν ζωτικής σημασίας.
- Η περιοδική εξέταση του προσωπικού από ιατρούς είναι σημαντική για τη διασφάλιση της υγείας και της ασφάλειας των Δημοτικών Αστικών Καθαριστών.
- Συμπεριφορές που θέτουν σε κίνδυνο την υγεία, όπως η κακή διατροφή, η έλλειψη σωματικής δραστηριότητας, το κάπνισμα και η κατάχρηση αλκοόλ, φαίνεται να είναι συχνές μεταξύ των Δημοτικών Αστικών Καθαριστών και ως εκ τούτου θα πρέπει να αποτελέσουν στόχο σε ένα πρόγραμμα κατάρτισης για την υγεία και την ασφάλεια.

5.2 Στοιχεία από τις χώρες της κοινοπραξίας του έργου

Με βάση τις πληροφορίες που συλλέχθηκαν στο πλαίσιο της βιβλιογραφικής ανασκόπησης, οι Δημοτικοί Αστικοί Καθαριστές δεν εφαρμόζουν ασφαλείς πρακτικές εργασίας, είτε επειδή δεν είναι σε θέση να εντοπίσουν και να

MUC-training for health

αναγνωρίσουν τους επαγγελματικούς κινδύνους, είτε επειδή υποτιμούν τους κινδύνους από την πιθανή έκθεσή τους σε αυτούς. Παρόλο που οι εργοδότες έχουν νομική ευθύνη να προστατεύουν τους εργαζόμενους και να τους εκπαιδεύουν για το πώς να εργάζονται με ασφαλή και υγιεινό τρόπο, η έλλειψη κατάλληλων προγραμμάτων κατάρτισης έχει ως αποτέλεσμα την ανεπαρκή ή μερική κατάρτιση των εργαζόμενων. Ωστόσο, η κατάλληλη εκπαίδευση σχετικά με την Υγεία και την Ασφάλεια στην Εργασία είναι, σύμφωνα με τη βιβλιογραφία, ένας από τους βασικότερους παράγοντες για την αλλαγή της εργασιακής συμπεριφοράς αυτών των ευάλωτων ομάδων.

Προκειμένου να διαμορφωθεί μια πλήρης και ολοκληρωμένη επισκόπηση του προφίλ και των συνθηκών εργασίας των οδοκαθαριστών, κάθε εταιρος διεξήγαγε έρευνα στη χώρα του με ενιαίο τρόπο με τη βοήθεια ενός ερωτηματολογίου που αναπτύχθηκε ειδικά για τους σκοπούς του παρόντος έργου. Συγκεκριμένα, όλοι οι εταιροι προχώρησαν στον εντοπισμό των σχετικών ευκαιριών κατάρτισης και στη συλλογή πληροφοριών ανά χώρα σχετικά με το προφίλ της ομάδας-στόχου, τις συνθήκες εργασίας, τα υφιστάμενα προγράμματα κατάρτισης σε θέματα υγιεινής και ασφάλειας στην εργασία, τη σχετική νομοθεσία και τις ανάγκες κατάρτισης σε αυτά τα θέματα. Οι εταιροι παρέδωσαν τις εκθέσεις τους και το Ινστιτούτο Prolepsis πραγματοποίησε τη σύνθεση της τελικής έκθεσης για τα προφίλ χωρών.

5.2.1 Βασικά ευρήματα

Τα βασικά ευρήματα από την έρευνα ανά χώρα είναι τα εξής:

- Στις χώρες της κοινοπραξίας οι Δημοτικοί Αστικοί Καθαριστές είναι κυρίως άνδρες και έχουν ολοκληρώσει πρωτοβάθμια ή δευτεροβάθμια εκπαίδευση.
- Η πλειονότητα των Δημοτικών Αστικών Καθαριστών στις χώρες της κοινοπραξίας μιλούν άπταιστα τις μητρικές γλώσσες και είναι μόνιμοι ή εργαζόμενοι ορισμένου χρόνου.
- Δεν εργάζονται πολλά άτομα με μεταναστευτικό υπόβαθρο ως Δημοτικοί Αστικοί Καθαριστές στις χώρες της κοινοπραξίας.
- Υπάρχουν διαφορές όσον αφορά την κατάσταση της υγείας των συγκεκριμένων εργαζόμενων μεταξύ των χωρών της κοινοπραξίας. Στη Βουλγαρία αναφέρονται συχνά τραυματισμοί από τη συλλογή απορριμμάτων. Στην Κύπρο η πλειονότητα των εργαζόμενων βρίσκεται σε καλή κατάσταση υγείας.
- Στην Ελλάδα, την Πολωνία και την Ιταλία επισημάνθηκαν και επιβεβαιώθηκαν πολλοί παράγοντες κινδύνου για την υγεία ως σοβαρά ζητήματα για τους Δημοτικούς Αστικούς Καθαριστές, όπως ασθένειες του αναπνευστικού συστήματος και των ματιών, δερματικές λοιμώξεις, τραύματα και τρυπήματα που προκαλούνται από βελόνες ή αιχμηρά αντικείμενα.

MUC-training for health

- Στις χώρες της κοινοπραξίας εντοπίστηκαν συνολικά μόνο 37 ευκαιρίες κατάρτισης για τους Δημοτικούς Αστικούς Καθαριστές σε θέματα που σχετίζονται με την Υγιεινή και Ασφάλεια στην Εργασία: Βουλγαρία N=9, Κύπρος N=14, Ελλάδα N=3, Ιταλία N=10, Πολωνία N=1, υποδηλώνοντας ότι οι ευκαιρίες κατάρτισης σε θέματα επαγγελματικής υγείας και ασφάλειας για τους εργαζόμενους είναι ελάχιστες. Οι εκπαιδευτικές δράσεις που εντοπίστηκαν απευθύνονταν κυρίως στους εργαζόμενους στην καθαριότητα των Δήμων και στους προϊσταμένους τους.
- Η πλειονότητα των ευκαιριών κατάρτισης που εντοπίστηκαν στις χώρες της κοινοπραξίας αποτελούσαν επίσημες και μη υποχρεωτικές εκπαιδεύσεις, που οργανώνονταν κυρίως δια ζώσης.
- Οι εκπαιδεύσεις αυτές περιλάμβαναν πληροφορίες σχετικά με τις τρέχουσες κανονιστικές απαιτήσεις και τις απορρέουσες υποχρεώσεις που σχετίζονται με τη διαχείριση των αποβλήτων. Η πλειονότητα των εκπαιδεύσεων αποσκοπούσε στην παροχή γνώσεων και δεξιοτήτων για τον εντοπισμό των κινδύνων, την αξιολόγηση των κινδύνων και τη σύσταση μεθόδων ελέγχου σε διάφορες καταστάσεις.
- Δεν περιλαμβάνονταν πολλές μελέτες περιπτώσεων στο πλαίσιο των καταρτίσεων που εντοπίστηκαν, οι εκπαιδευτικές ενότητες περιλάμβαναν κυρίως θεωρητικές πληροφορίες.
- Παρατηρήθηκε επίσης έλλειψη διαθέσιμων εκπαιδεύσεων που να εστιάζουν στην ψυχολογική υποστήριξη των Δημοτικών Αστικών Καθαριστών.

5.3 Αποτελέσματα από την ποιοτική έρευνα που υλοποιήθηκε με Ομάδες Εστίασης

Κατά τη διάρκεια του έργου διεξήχθη επίσης μια ποιοτική μελέτη και πιο συγκεκριμένα, ομάδες εστίασης με σκοπό τον σχεδιασμό μιας καινοτόμου κατάρτισης σχετικά με την επαγγελματική υγεία και ασφάλεια των Δημοτικών Αστικών Καθαριστών. Ειδικότερα, στόχος της μελέτης ήταν να εντοπιστούν τα πιο σημαντικά κενά στην κατάρτιση των εργαζόμενων και να συμφωνηθούν οι απαραίτητες εκπαιδευτικές ενότητες που θα απαρτίζουν την κατάρτιση σε θέματα επαγγελματικής ασφάλειας και υγείας των Δημοτικών Αστικών Καθαριστών σε πέντε κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης: Πολωνία, Βουλγαρία, Ιταλία, Ελλάδα και Κύπρο, με έμφαση στην απόκτηση βαθύτερης κατανόησης: (α) των εμποδίων και των διευκολυντικών παραγόντων που σχετίζονται με το Υγιεινή και Ασφάλεια στην Εργασία των Δημοτικών Αστικών Καθαριστών, β) των αντιλήψεων και των στάσεων των εργαζόμενων και των διευθυντών/προϊσταμένων τους σχετικά με την Υγιεινή και την Ασφάλεια στην Εργασία, και γ) των αναγκών τους στα πλαίσια μιας κατάρτισης σε αυτά τα θέματα.

MUC-training for health

5.3.1 Μεθοδολογία

Διεξαγωγή ομάδων εστίασης

Διεξήχθησαν ομάδες εστιασμένης συζήτησης προκειμένου να προσδιοριστούν οι κύριες εκπαιδευτικές ενότητες της κατάρτισης των Δημοτικών Αστικών Καθαριστών, εμπλέκοντας τους συμμετέχοντες και αξιοποιώντας την αλληλεπίδραση των ομάδων για τη δημιουργία δεδομένων. Οι ομάδες εστιασμένης συζήτησης διεξήχθησαν σε πέντε από τα κράτη μέλη της ΕΕ που απαρτίζουν την κοινοπραξία. Οι συμμετέχοντες έδωσαν γραπτή συγκατάθεση μετά από ενημέρωση πριν από τις συζητήσεις που διήρκεσαν 60-90 λεπτά η καθεμία.

Συμμετέχοντες στην ομάδα εστίασης

Οι επιλέξιμοι συμμετέχοντες ήταν:

- (i) Δημοτικοί Αστικοί Καθαριστές, και
- (ii) προϊστάμενοι/διευθυντές, ανώτερο διοικητικό προσωπικό, μέλη επιτροπών Υγιεινής και Ασφάλειας στην Εργασία, Ιατροί Εργασίας.

1.1.1 Βασικά ευρήματα

- Η Υγιεινή και η Ασφάλεια στην Εργασία αποτελεί μείζον θέμα για την πλειοψηφία των συμμετεχόντων σε όλες τις χώρες και συνδέεται άμεσα με τη σωματική υγεία και την ευεξία των Δημοτικών Αστικών Καθαριστών. Επηρεάζει επίσης τις οικογένειές τους, καθώς τα προβλήματα υγείας τους έχουν άμεσο αρνητικό αντίκτυπο στις οικογένειές τους, π.χ. απώλεια της εργασίας τους κ.λπ.
- Στην Πολωνία, την Ελλάδα και την Κύπρο, δεν εφαρμόζεται ενιαία πρακτική από τους διευθυντές/επόπτες όσον αφορά την ενημέρωση των εργαζόμενων σχετικά με τα μέτρα υγείας και ασφάλειας και τη διασφάλιση της συμμόρφωσής τους. Επιπλέον, δεν υπάρχει υποχρεωτική ούτε συνεχής εκπαίδευση για την Υγιεινή και Ασφάλεια στην Εργασία των Δημοτικών Αστικών Καθαριστών. Αυτό δεν ισχύει στη Βουλγαρία και την Ιταλία, όπου εφαρμόζεται σταθερά μια συνεχής εκπαίδευση των εργαζόμενων σε τέτοια θέματα. Ως εκ τούτου, στην Πολωνία, την Ελλάδα και την Κύπρο, σε πολλές περιπτώσεις, η Υγιεινή και Ασφάλεια στην Εργασία καθίσταται προσωπική τους ευθύνη.
- Υπάρχουν εργαζόμενοι που πρέπει να προμηθεύονται με δικά τους έξοδα τον εξοπλισμό που απαιτείται για την καθημερινή τους εργασία, όπως γάντια, παπούτσια κ.λπ.
- Ωστόσο, σε αυτές τις χώρες, καθώς και στην Ιταλία (όπου υπάρχει σταθερή εκπαίδευση στα εν λόγω θέματα) υπάρχουν εργαζόμενοι, που δείχνουν "αδιαφορία" όσον αφορά τη συμμόρφωση με τα μέτρα Υγιεινής και Ασφάλειας στην Εργασία. Είτε είναι μεγαλύτερης ηλικίας, είτε δεν αντιλαμβάνονται το γεγονός ότι τα εργατικά ατυχήματα μπορεί να συμβούν και σε εκείνους (αγνοείται ο επαγγελματικός κίνδυνος).

MUC-training for health

- Η ανάλυση των ποιοτικών δεδομένων έδειξε τρεις (3) διαφορετικές κατηγορίες εμποδίων σχετικά με την Υγιεινή και Ασφάλεια στην Εργασία: (α) δομικά εμπόδια που σχετίζονται με τις πολιτικές και την οργάνωση του Δήμου (κράτος), (β) ατομικά εμπόδια (εργαζόμενοι), (γ) εμπόδια που σχετίζονται με τους πολίτες (κοινό).
- Επίπεδο κράτους/δήμου: (i) υποβαθμισμένες εγκαταστάσεις εργασίας για τους Δημοτικούς Αστικούς Καθαριστές (Ελλάδα), (ii) παρωχημένα και κακοσυντηρημένα μέσα καθαρισμού, όπως κάδοι και οχήματα αποκομιδής απορριμμάτων (Ελλάδα, Βουλγαρία), ανάγκη για τεχνολογικά προηγμένα μέσα καθαρισμού (Ιταλία), (iii) υποβαθμισμένος εξοπλισμός για τους εργαζόμενους ή/και έλλειψη κατάλληλης ποσότητας εξοπλισμού (Ελλάδα, Κύπρος, Πολωνία), (iv) υποστελέχωση που προκαλεί μεγάλο φόρτο εργασίας και άγχος στους εργαζόμενους (Ελλάδα, Κύπρος, Βουλγαρία), (v) διακριτές διαφορές στη στάση και τη συμπεριφορά των διευθυντών όσον αφορά την ευαισθητοποίηση, την ενημέρωση και τη συμμόρφωση των εργαζόμενων με τους κανόνες υγείας και ασφάλειας, λόγω της έλλειψης μιας κοινώς επιβαλλόμενης πολιτικής σχετικά με τα μέτρα υγείας και ασφάλειας των τμημάτων, (vi) έλλειψη υποχρεωτικής και συνεχούς κατάρτισης των εργαζόμενων σε θέματα Υγιεινής και Ασφάλειας στην Εργασία (Ελλάδα, Κύπρος, Πολωνία), (vii) σε περιπτώσεις που πραγματοποιούνται εκπαιδεύσεις σε τέτοια θέματα (υποχρεωτικές ή μη), οι συμμετέχοντες σε όλες τις χώρες αναφέρουν διάφορα ζητήματα: Στην Πολωνία και την Ιταλία, τα κίνητρα και το ενδιαφέρον των εργαζόμενων είναι χαμηλά λόγω του περιεχομένου της εκπαίδευσης -θεωρητικές και επιστημονικές γνώσεις αντί για πρακτικές. Στη Βουλγαρία, η συνεχής εκπαίδευση οδήγησε μερικές φορές σε επανάληψη των θεμάτων. Στην Κύπρο οι εκπαιδεύσεις πραγματοποιούνται στο κέντρο της πόλης, γεγονός που δεν είναι ιδανικό για όσους εργάζονται σε απομακρυσμένες περιοχές.
- Ατομικό επίπεδο/επίπεδο εργαζόμενων: οι συμμετέχοντες σε όλες τις χώρες, εκτός από τη Βουλγαρία, αναφέρουν το χαμηλό επίπεδο ευαισθητοποίησης ορισμένων εργαζόμενων όσον αφορά τη γνώση και τη συμμόρφωση με τα μέτρα υγείας και ασφάλειας. Ως αποτέλεσμα, αναφέρουν "αμελείς" συμπεριφορές από τους Δημοτικούς Αστικούς Καθαριστές, οι οποίοι παρά τη συμμετοχή τους σε σχετικές εκπαιδεύσεις/ενημερωτικές δράσεις αναφορικά με την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία, δεν φορούν τον κατάλληλο εξοπλισμό.
- Επίπεδο πολιτών: στην Ελλάδα και την Κύπρο οι Δημοτικοί Αστικοί Καθαριστές αναφέρουν την έλλειψη εκπαίδευσης και ευαισθητοποίησης των πολιτών σε σχέση με την απόρριψη αποβλήτων, π.χ. πεζοί και οδηγοί που πετούν τρόφιμα και συσκευασίες στο δρόμο, ανακυκλώσιμα απορρίμματα στους κανονικούς κάδους και το αντίστροφο και κακή οδηγική συμπεριφορά κατά τη διάρκεια της αποκομιδής των απορριμμάτων. Αναφέρουν την ανάγκη παρουσίας του κράτους σε αυτές τις περιπτώσεις, δηλαδή να επιβάλλονται πρόστιμα στους πολίτες που ενεργούν όπως περιγράφεται παραπάνω. Προτείνουν επίσης την

MUC-training for health

έναρξη εκστρατείας ευαισθητοποίησης των πολιτών σχετικά με τη απόρριψη/διαχείριση των απορριμμάτων, καθώς και την επίδειξη σεβασμού προς τους Δημοτικούς Αστικούς Καθαριστές και τη μη θεώρησή τους ως στερούμενων κύρους και ικανοτήτων.

- Όλοι οι συμμετέχοντες θεωρούν ζωτικής σημασίας την κατάρτιση των Δημοτικών Αστικών Καθαριστών σε θέματα υγείας και ασφάλειας. Η άποψη αυτή ενισχύεται περαιτέρω από την αντίδραση των Πολωνών, Ελλήνων και Κυπρίων στην έλλειψη συστηματικής κατάρτισης- αναφέρουν ότι αυτό τους εξοργίζει, επειδή θεωρούν ότι η συστηματική τους κατάρτιση σε θέματα υγείας και ασφάλειας είναι απαραίτητη.
- Συγκεντρώθηκε επίσης ένας αριθμός προτάσεων για την ανάπτυξη της κατάρτισης των Δημοτικών Αστικών Καθαριστών:
- Περιεχόμενο: διαφορετικές εκπαιδευτικές ενότητες για κάθε τμήμα εργασίας (όπως είναι δομημένες σε κάθε χώρα). Ωστόσο, υπάρχουν δύο κύριες κατηγορίες/διαιρέσεις των εργαζόμενων (μεγαλύτερος αριθμός εργαζόμενων): (i) εκείνοι που καθαρίζουν τους δρόμους και τα πεζοδρόμια με σκούπες και φτυάρια (π.χ. πώς να χρησιμοποιούν σωστά αυτόν τον εξοπλισμό, οδηγίες για τον καθαρισμό από απορρίμματα και ζωικά απόβλητα κ.λπ.), και (ii) εκείνοι που εργάζονται στην αποκομιδή απορριμμάτων ως καθαριστές σε οχήματα συλλογής απορριμμάτων. Υπάρχει ανάγκη για μια κοινή ενότητα για τους Δημοτικούς Αστικούς Καθαριστές όλων των τομέων, η οποία θα αυξήσει την ευαισθητοποίηση σχετικά με την ανάγκη τήρησης των μέτρων υγείας και ασφάλειας. Αυτό θα μπορούσε να επιτευχθεί με τη χρήση παραδειγμάτων εργατικών ατυχημάτων που συνέβησαν στη συγκεκριμένη υπηρεσία, καθώς και με την παρουσίαση στατιστικών στοιχείων.
- Εκπαιδευτές και εκπαιδευόμενοι: Το εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό θα πρέπει να αναπτύξει και να υλοποιήσει την εκπαίδευση προκειμένου αυτή να είναι ακριβής και αξιόπιστη. Όταν πρόκειται για την ανάπτυξη εκπαιδευτικού υλικού, οι συμμετέχοντες προτείνουν ή και ζητούν εντελώς επιτακτικά η επιστημονική ομάδα που είναι υπεύθυνη, να «βγει στους δρόμους» με τους Δημοτικούς Αστικούς Καθαριστές προκειμένου να αποκτήσει γνώση των προκλήσεων που αντιμετωπίζουν από πρώτο χέρι. Με αυτόν τον τρόπο, το περιεχόμενο της κατάρτισης θα ανταποκρίνεται με ακρίβεια στις καθημερινές ανάγκες των εργαζόμενων. Η εκπαίδευση πρέπει να πραγματοποιείται από εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό σε κάθε τομέα/τμήμα εργαζόμενων. Σύμφωνα με αυτό, οι εκπαιδευτές θα πρέπει να είναι προσαρμοσμένες και να περιέχουν τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει κάθε ειδικότητα όσον αφορά την υγεία και την ασφάλεια. Επιπλέον, οι προϊστάμενοι αναφέρουν ότι οι ίδιοι θα μπορούσαν να ενημερώνουν τους εργαζόμενους για την υγεία και την ασφάλεια κατά τη διάρκεια της εργάσιμης ημέρας τους με βάση όλα όσα έμαθαν κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης. Ωστόσο, δεν θα ήθελαν να αναλάβουν την εκπαίδευση των εργαζόμενων μέσω της μεθόδου "εκπαιδεύστε τους εκπαιδευτές" (ίσως και λόγω

MUC-training for health

της πρόσθετης ευθύνης και του φόρτου εργασίας). Σε κάθε περίπτωση, πιστεύουν ότι όλοι οι Δημοτικοί Αστικοί Καθαριστές θα πρέπει να περάσουν από εκπαίδευση σε θέματα Υγιεινής και Ασφάλειας στην Εργασία από εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό.

- Μέθοδοι εκπαίδευσης (π.χ. βιωματικές δραστηριότητες, παιχνίδια ρόλων κ.λπ.): Παρουσίαση μελετών περίπτωσης, καθώς και βιωματικές μέθοδοι. Με αυτόν τον τρόπο θα κεντριστεί το ενδιαφέρον των συμμετεχόντων- αυτό δεν θα συμβεί αν οι παρουσιάσεις είναι περισσότερο θεωρητικές και με τη μορφή διάλεξης. Υπάρχει ανάγκη για βίντεο που γυρίστηκαν στην ίδια πόλη στην οποία δραστηριοποιούνται οι εργαζόμενοι και περιέχουν πραγματικές, καθημερινές προκλήσεις στον τομέα της Υγιεινής και Ασφάλειας στην Εργασία.
- Τύπος εκπαίδευσης (δηλ. δια ζώσης, ηλεκτρονικά εργαλεία): υπάρχει ανάγκη για δια ζώσης εκπαίδευση σε συνδυασμό με τα ηλεκτρονικά εργαλεία, όπως μεταφορτώσεις εκπαιδευτικών ενοτήτων, σχετικού υλικού, βίντεο κ.λπ. σε συγκεκριμένη ιστοσελίδα. Οι συμμετέχοντες επιμένουν ότι η ηλεκτρονική δεν μπορεί να αντικαταστήσει την δια ζώσης εκπαίδευση. Ωστόσο, μπορεί να αποτελέσει συμπληρωματική μορφή εκπαίδευσης για την ενίσχυση της κύριας (δια ζώσης), δηλαδή κάποιος/α θα μπορούσε να μελετήσει το υλικό στο σπίτι, στο δικό του/της χώρο κ.λπ. Οι συμμετέχοντες τονίζουν τη σημασία της δια ζώσης εκπαίδευσης λόγω:
 - (α) των ιδιαιτεροτήτων ορισμένων Δημοτικών Αστικών Καθαριστών (χαμηλό μορφωτικό επίπεδο, έλλειψη πρόσβασης στο διαδίκτυο κ.λπ.), και
 - (β) του πρακτικού χαρακτήρα της συγκεκριμένης εκπαίδευσης- οι εργαζόμενοι πρέπει να βιώσουν ορισμένα πράγματα άμεσα.
- Κίνητρα/τρόποι αύξησης της συμμετοχής: η παρακολούθηση των εκπαιδύσεων θα πρέπει να είναι υποχρεωτική για όλους τους Δημοτικούς Αστικούς Καθαριστές. Η σχετική πολιτική του Δήμου/των εποπτών θα πρέπει να είναι αυστηρή.

5.3.2 Συμπεράσματα

Τα ευρήματα της έρευνας που συλλέχθηκαν κατά τη διάρκεια του πρώτου παραδοτέου (IO1) του έργου, ανέδειξαν τις ανάγκες, τα κενά και τα εμπόδια για την παροχή επαρκούς κατάρτισης σε θέματα Υγιεινής και Ασφάλειας στην Εργασία στους Δημοτικούς Αστικούς Καθαριστές. Οι ευκαιρίες κατάρτισης που εντοπίστηκαν στις χώρες της κοινοπραξίας ήταν ελάχιστες. Η κατάρτιση είναι απαραίτητη για την εξασφάλιση καλύτερης υγείας και ασφάλειας των εργαζόμενων και θα πρέπει να παρέχεται στη γλώσσα των χωρών της κοινοπραξίας, καθώς η πλειονότητα των εργαζόμενων στις χώρες αυτές μιλούν άπταιστα τις μητρικές γλώσσες. Επιπλέον, κατά την ανάπτυξη της εκπαίδευσης, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι υπάρχουσες

MUC-training for health

διαφορές όσον αφορά την κατάσταση της υγείας των εργαζομένων μεταξύ των χωρών της κοινοπραξίας, καθώς και να συμπεριληφθούν κοινά θέματα σχετικά με την Υγιεινή και την Ασφάλεια στην Εργασία. Ως εκ τούτου, η εκπαίδευση θα πρέπει να καλύπτει τους ακόλουθους θεματικούς τομείς:

- Γνώσεις και δεξιότητες για τον εντοπισμό και την αξιολόγηση επαγγελματικών κινδύνων και απειλών κατά της υγείας, συμπεριλαμβανομένων των φυσικών, χημικών και βιολογικών κινδύνων.
- Γνώσεις και δεξιότητες σχετικά με τα μέτρα προστασίας, όπως:
- σωστή χρήση του προστατευτικού εξοπλισμού
- πρακτικές προσωπικής υγιεινής
- συνιστώμενες μέθοδοι ελέγχου σε περίπτωση έκθεσης ή/και ατυχημάτων, π.χ. συλλογή αιχμηρών αντικειμένων, πτώσεις και ατυχήματα, βλάβη της ακοής, έκθεση σε ακραίες θερμοκρασίες, έκθεση στην υπεριώδη ακτινοβολία, έκθεση σε δονήσεις χειριζόμενων οχημάτων και βαριές ανυψώσεις
- μελέτες περίπτωσης σχετικά με τη συλλογή αιχμηρών αντικειμένων, πτώσεις και ατυχήματα, βλάβες στην ακοή, έκθεση σε ακραίες θερμοκρασίες, έκθεση στην υπεριώδη ακτινοβολία, έκθεση σε δονήσεις χειριζόμενων οχημάτων και βαριές ανυψώσεις
- Αλφαριθμητικός της υγείας, συμπεριλαμβανομένων των αρχών και πρακτικών προαγωγής της υγείας, όπως:
- Υγιεινή διατροφή
- Επιπολασμός διαφόρων ασθενειών μεταξύ των Δημοτικών Αστικών Καθαριστών, δηλαδή καρδιαγγειακών παθήσεων, μυοσκελετικών προβλημάτων, αναπνευστικών προβλημάτων κ.λπ.
- Συμπεριφορές που θέτουν σε κίνδυνο την υγεία επηρεάζοντάς τη αρνητικά, όπως το κάπνισμα και η κατάχρηση αλκοόλ
- Σημασία του εμβολιασμού και της περιοδικής εξέτασης από τους γιατρούς
- Ζητήματα ψυχικής υγείας και ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής, όπως η διαδικασία αντιμετώπισης του στίγματος, η επαγγελματική εξουθένωση κ.λπ.
- Πρακτικές για την παρακίνηση των εργαζομένων ώστε να οικοδομήσουν μια κουλτούρα ασφάλειας. Παρουσίαση της σημασίας της διασφάλισης της Υγιεινής και της Ασφάλειας στην Εργασία. Γνώση των δικαιωμάτων τους και των υφιστάμενων κανονισμών.

Επιπλέον, ήταν προφανές ότι, παρόλο που εντοπίστηκαν γεωγραφικές ιδιαιτερότητες, επισημάνθηκε η ανάγκη σε διακρατικό επίπεδο για οργανωμένη εκπαίδευση των συγκεκριμένων εργαζομένων σε θέματα Υγιεινής και Ασφάλειας στην Εργασία. Ιδιαίτερα στο πλαίσιο της πανδημίας COVID-19 και του γεγονότος ότι οι Δημοτικοί Αστικοί Καθαριστές είναι εργαζόμενοι πρώτης γραμμής όσον αφορά

MUC-training for health

την έκθεση, η παροχή μιας καινοτόμου κατάρτισης σχετικά με την Υγιεινή και την Ασφάλεια στην Εργασία όχι μόνο θα επηρεάσει με θετικό τρόπο την υγεία και την ευεξία τους, αλλά θα δώσει επίσης μια νέα προοπτική για την προστασία της Δημόσιας Υγείας. Η κατάρτιση θα πρέπει να περιλαμβάνει ενότητες που θα διευκολύνουν τους εργαζόμενους να εντοπίζουν τους επαγγελματικούς κινδύνους και τις απειλές κατά της υγείας, αλλά και τα μέτρα για τον έλεγχο αυτών των κινδύνων. Οι μελέτες περιπτώσεων φαίνονται σημαντικές για τη σωστή εκπαίδευση στην επαγγελματική ασφάλεια. Επιπλέον, θα πρέπει να δοθεί έμφαση στην ψυχολογική υποστήριξη και την παρακίνηση των εργαζόμενων, ώστε να οικοδομήσουν μια κουλτούρα ασφάλειας. Αυτά τα ευρήματα και τα συμπεράσματα αξιοποιήθηκαν κατά την ανάπτυξη των εκπαιδευτικών ενοτήτων του παρόντος έργου «MUC - Εκπαιδευτικό πρόγραμμα για την υγεία».

6. Χαρακτηριστικά της εκπαίδευσης

6.1 Ομάδα στόχος της εκπαίδευσης

Η κύρια ομάδα-στόχος του έργου «MUC - Εκπαιδευτικό πρόγραμμα για την υγεία» περιλαμβάνει τους Δημοτικούς Αστικούς Καθαριστές (συμπεριλαμβανομένων των εποχιακών εργαζομένων) και τους εκπροσώπους τους, καθώς και τους επόπτες και τους εργοδότες. Σχετικοί ερευνητές, επιστήμονες και υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής αποτελούν επίσης δευτερεύουσες ομάδες-στόχους της κατάρτισης που αναπτύχθηκε. Δεν θα είναι όλες οι εκπαιδευτικές ενότητες σχετικές για αυτές τις δευτερεύουσες ομάδες-στόχους, καθώς έχουν αναπτυχθεί ειδικά για τα προαναφερθέντα επαγγέλματα. Ωστόσο, μπορούν να επωφεληθούν και εκείνες από την κατάρτιση.

Οι Δημοτικοί Αστικοί Καθαριστές είναι επαγγελματίες που εργάζονται σε διάφορους τομείς της υγιεινής, όπως ο καθαρισμός δημοτικών κτιρίων, οι οδοκαθαριστές και οι συλλέκτες και χειριστές στερεών αποβλήτων, καθώς και εργαζόμενοι στην ανακύκλωση αποβλήτων. Τα αστικά απόβλητα αντιπροσωπεύουν το μεγαλύτερο και πιο ποικιλόμορφο σύνολο κινδύνων από όλες τις πτυχές της διαχείρισης αποβλήτων. Η αποκομιδή απορριμμάτων και ο καθαρισμός των αστικών περιοχών εκθέτουν τους εργαζόμενους σε ποικίλες και επικίνδυνες συνθήκες. Ως εκ τούτου, οι Δημοτικοί Αστικοί Καθαριστές συγκαταλέγονται μεταξύ των πιο ευάλωτων επαγγελματικών ομάδων που είναι επιρρεπείς σε εργατικά ατυχήματα και ασθένειες που σχετίζονται με την εργασία.

MUC-training for health

Ειδικότερα, υπάρχουν σημαντικές διαφορές στα συστήματα διαχείρισης αποβλήτων μεταξύ των διαφόρων ευρωπαϊκών χωρών, αλλά και στις πρακτικές και πολιτικές που εφαρμόζονται στον τομέα της Υγιεινής και της Ασφάλειας στην Εργασία. Οι κίνδυνοι και οι απειλές κατά της υγείας από την έκθεση παραμένουν ωστόσο οι ίδιοι, ανεξαρτήτως χώρας και περιοχής, καθώς και η ανάγκη για υψηλής ποιότητας και επικαιροποιημένη κατάρτιση. Η διακρατική προσέγγιση που επιλέχθηκε σε αυτό το έργο επέτρεψε την ανταλλαγή διαφορετικών εμπειριών και τη χρήση επιτυχημένων παραδειγμάτων, ενισχύοντας έτσι την περαιτέρω δυνατότητα μεταφοράς και αξιοποίησης όσων παράχθηκαν σε διάφορα πλαίσια.

6.2 Πηγές

Μέρη & υλικά των εκπαιδευτικών ενοτήτων

Στόχος των ενοτήτων είναι να αναδείξουν γνώσεις, δεξιότητες, στάσεις και συμπεριφορές. Κάθε μία από τις εκπαιδευτικές ενότητες έχει αναπτυχθεί ώστε να περιλαμβάνει τα ακόλουθα μέρη:

- ✓ Μια παρουσίαση PowerPoint που περιλαμβάνει το περιεχόμενο όλων των ενοτήτων
- ✓ Ένα συμπληρωματικό έγγραφο Word που είναι χρήσιμο σε περίπτωση που ο/η εκπαιδευόμενος/η θέλει να εμβαθύνει περαιτέρω τις γνώσεις του/της (οι εκπαιδευτές μπορούν να το εκτυπώσουν και να το διανείμουν στους εκπαιδευόμενους)
- ✓ Εκπαιδευτικά σενάρια, σωστές και λανθασμένες πρακτικές εργασίες, βίντεο από το διαδίκτυο και βίντεο που έχουν παραχθεί ειδικά για τις ανάγκες του προγράμματος
- ✓ Παραδείγματα βέλτιστης πρακτικής, κουίζ αξιολόγησης και ερωτήσεις για την αξιολόγηση των γνώσεων των εκπαιδευομένων σε κάθε ενότητα
- ✓ Υπηρεσία φόρουμ που επιτρέπει συζητήσεις μεταξύ των εκπαιδευομένων, τους δίνει τη δυνατότητα να παρουσιάσουν τις δικές τους εμπειρίες από το πεδίο

Σκοπός όλων αυτών των εργαλείων είναι οι εκπαιδευόμενοι να αποκτήσουν γνώσεις και δεξιότητες από την συγκεκριμένη κατάρτιση, που θα είναι πρακτικές και εφαρμόσιμες στο επαγγελματικό πλαίσιο.

7. Οδηγός προγράμματος σπουδών για παρόχους Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης

MUC-training for health

7.1 Δημοτικοί Αστικοί Καθαριστές Εκπαίδευση για την Υγεία – Εκπαιδευτικές ενότητες

Οι εκπαιδευτικές ενότητες που δημιουργήθηκαν από το πρόγραμμα είναι έξι συνολικά και μπορούν να επισκοπηθούν με την προτεινόμενη παρακάτω σειρά:

7.1.1 Εκπαιδευτική ενότητα 1: Αναγνώριση επαγγελματικών κινδύνων και απειλών κατά της υγείας

Επισκόπηση ενότητας

Ο στόχος αυτής της εκπαιδευτικής ενότητας είναι πώς η ομάδα στόχος να δύναται να αναγνωρίζει τους κινδύνους για την επαγγελματική υγεία. Έτσι, παρέχει στους εκπαιδευόμενους ορισμένες βασικές πληροφορίες σχετικά με τις απειλές για την υγεία και τους παράγοντες κινδύνου που μπορεί να συναντήσουν στο χώρο εργασίας τους. Οι εκπαιδευόμενοι θα μάθουν για διαφορετικούς τύπους επαγγελματικών κινδύνων, ατυχημάτων, τραυματισμών και ασθενειών.

Μαθησιακοί Στόχοι

Μετά την ολοκλήρωση αυτής της Εκπαιδευτικής Ενότητας, θα πρέπει να είστε σε θέση να:

- Να είστε ενημερωμένοι για βασικούς όρους που χρησιμοποιούνται για να περιγράψουν πτυχές της επαγγελματικής υγείας και ασφάλειας
- Να κατανοείτε τη διαφορά μεταξύ του «κινδύνου» και της «πηγής κινδύνου», ιδίως σε επαγγελματικό επίπεδο
- Να γνωρίζετε τι σημαίνει «απειλή κατά της υγείας»
- Να προσδιορίζετε τους διαφορετικούς τύπους παραγόντων επαγγελματικών κινδύνων
- Να είστε εξοικειωμένοι με ορισμένες πηγές επαγγελματικών κινδύνων
- Να γνωρίζετε τις πιθανές συνέπειες στην υγεία από την έκθεση σε διαφορετικούς παράγοντες κινδύνου
- Να είστε ενημερωμένοι για τους βασικούς όρους που χρησιμοποιούνται για να περιγράψουν τις επιπτώσεις στην υγεία από την έκθεση σε παράγοντες επαγγελματικών κινδύνων
- Να κατανοείτε τη διαφορά μεταξύ «εργατικού ατυχήματος», «επαγγελματικού τραυματισμού» και «επαγγελματικής ασθένειας»
- Να γνωρίζετε περιστατικά συγκεκριμένων εργατικών ατυχημάτων, επαγγελματικών τραυματισμών και επαγγελματικών ασθενειών

Περιεχόμενο εκπαιδευτικής ενότητας

MUC-training for health

Εκπαιδευτική Ενότητα 1: Αναγνώριση επαγγελματικών κινδύνων και απειλών κατά της υγείας

Υποενότητα 1: Τι είναι η απειλή κατά της υγείας και τι ο επαγγελματικός κίνδυνος;

Μάθημα 1: Εισαγωγή

Μάθημα 2: Κίνδυνος, επαγγελματικός κίνδυνος, απειλή κατά της υγείας

Υποενότητα 2: Βασικοί τύποι επαγγελματικών κινδύνων και πηγών επαγγελματικού κινδύνου

Μάθημα 1: Εισαγωγή

Μάθημα 2: Βιολογικοί παράγοντες

Μάθημα 3: Χημικοί παράγοντες

Μάθημα 4: Σκόνη

Μάθημα 5: Φυσικοί παράγοντες

Μάθημα 6: Μηχανικοί - εργονομικοί παράγοντες

Μάθημα 7: Ψυχοκοινωνικοί παράγοντες

Υποενότητα 3: Εργατικά ατυχήματα και τραυματισμοί

Μάθημα 1: Εισαγωγή

Μάθημα 2: Ορισμοί

Μάθημα 3: Στατιστικά στοιχεία

7.1.2 Εκπαιδευτική ενότητα 2: Μέτρα προστασίας

Επισκόπηση ενότητας

Η γνώση των βασικών αρχών και πρακτικών των μέτρων προστασίας κατά την εργασία είναι ζωτικής σημασίας. Κατά τη διάρκεια της Εκπαιδευτικής Ενότητας 1, οι εκπαιδευόμενοι έμαθαν πώς να εντοπίζουν τους κινδύνους για την υγεία στην εργασία. Στο πλαίσιο της Εκπαιδευτικής Ενότητας 2 οι εκπαιδευόμενοι θα ενημερωθούν για τα κατάλληλα μέτρα για τον έλεγχο των κινδύνων που ενδέχεται να αντιμετωπίσουν κατά τη διάρκεια της εργασίας τους. Η Εκπαιδευτική Ενότητα 2 υπενθυμίζει στους εκπαιδευόμενους ότι η επαρκής εκπαίδευση του προσωπικού σχετικά με τους επαγγελματικούς κινδύνους μπορεί να ελαχιστοποιήσει την έκθεση σε βιολογικές χημικές ουσίες και φυσικούς παράγοντες, καθώς και σε μυοσκελετικά ή άλλα προβλήματα υγείας που μπορεί να υποστούν λόγω εργασίας. Οι εκπαιδευόμενοι θα πρέπει επίσης να γνωρίζουν ότι, σύμφωνα με πολυάριθμους διεθνείς κανονισμούς, συστάσεις και πρότυπα, η υγεία και η ασφάλειά τους στην εργασία εμπίπτουν στο πεδίο ευθύνης και συμφέροντος του εργοδότη τους. Θα πρέπει να θυμούνται ότι δεν πρέπει να μένουν μόνοι τους να ασχολούμενοι με θέματα υγείας και ασφάλειας στο χώρο εργασίας τους. Οι εκπαιδευόμενοι θα έχουν

MUC-training for health

την ευκαιρία να παρακολουθήσουν εκπαιδευτικά βίντεο που εμφανίζουν ενδεικτικές σωστές και λανθασμένες πρακτικές εργασίας.

Μαθησιακοί Στόχοι

Μετά την ολοκλήρωση αυτής της Εκπαιδευτικής Ενότητας, θα πρέπει να είστε σε θέση να:

- Είστε εξοικειωμένοι με μεθόδους που βοηθούν στην ελαχιστοποίηση των επαγγελματικών κινδύνων και να γνωρίζετε ποιες είναι οι συνιστώμενες μέθοδοι ελέγχου κινδύνων
- Χρησιμοποιείτε ορθά τα μέσα ατομικής προστασίας
- Ενδυναμωθείτε με κατάλληλες αρχές και πρακτικές προσωπικής υγιεινής
- Κατανοείτε τη σημασία των μέτρων προστασίας όπως φαίνεται σε μελέτες περίπτωσης.
- Να γνωρίζουν τις βασικές αρχές και πρακτικές για να παραμείνουν ασφαλείς κατά τη διάρκεια της εργασίας τους.
- Θυμάστε ότι η επαρκής εκπαίδευση του προσωπικού σχετικά με τους κινδύνους και τους κινδύνους μπορεί να ελαχιστοποιήσει:
 - ✓ έκθεση σε βιολογικούς, χημικούς και φυσικούς παράγοντες
 - ✓ μωσκελετικά ή άλλα προβλήματα αυγείας που μπορεί να υποστούν λόγω εργασίας

Εκπαιδευτική ενότητα 2: Μέτρα προστασίας

Υποενότητα 1: Διαφορετικές μέθοδοι ελαχιστοποίησης επαγγελματικών κινδύνων και συνιστώμενες μέθοδοι ελέγχου

- Μάθημα 1: Εισαγωγή
- Μάθημα 2: Διαχείριση κινδύνων
- Μάθημα 3: Καθήκοντα εργοδοτών και εργαζομένων σε σχέση με την επαγγελματική ασφάλεια και υγεία
- Μάθημα 4: Μέθοδοι ελαχιστοποίησης επαγγελματικών κινδύνων
- Μάθημα 5: Συνιστώμενες μέθοδοι ελέγχου

Υποενότητα 2: Ορθή χρήση μέσων ατομικής προστασίας

- Μάθημα 1: Εισαγωγή
- Μάθημα 2: Τι είναι τα Μέσα Ατομικής Προστασίας;
- Μάθημα 3: Γενικοί κανόνες χρήσης ΜΑΠ

MUC-training for health

- Μάθημα 4: Παράγοντες κινδύνου και μέρη του σώματος που εκτίθενται σε κινδύνους
- Μάθημα 5: Προστασία κεφαλής
- Μάθημα 6: Προστασία ακοής
- Μάθημα 7: Προστασία ματιών και προσώπου
- Μάθημα 8: Προστασία της αναπνοής
- Μάθημα 9: Προστασία άνω άκρων και άκρας χειρός
- Μάθημα 10: Προστασία κάτω άκρων και άκρου ποδός
- Μάθημα 11: Προστατευτικός ρουχισμός - Ανακλαστικός ρουχισμός

Υποενότητα 3: Πρακτικές προσωπικής υγιεινής

Μάθημα 1: Εισαγωγή στις Πρακτικές Ατομικής Υγιεινής

Μάθημα 2: Πρακτικές προσωπικής υγιεινής

Υποενότητα 4: Σωστές και λανθασμένες εργασιακές πρακτικές. Ενδεικτικά Βίντεο.

Βίντεο 1: Ο εργαζόμενος στην καθαριότητα του Δήμου στέκεται στην λάθος θέση ενώ αδειάζει τον κάδο στο απορριμματοφόρο

Βίντεο 2: Ο εργαζόμενος στην καθαριότητα του Δήμου κατεβαίνει από το απορριμματοφόρο χωρίς να ελέγξει τον δρόμο

Βίντεο 3: Ο εργαζόμενος στην καθαριότητα του Δήμου κατεβαίνει από το απορριμματοφόρο χωρίς να ελέγξει τον δρόμο

Βίντεο 4: Επιπλέον λανθασμένες εργασιακές πρακτικές

7.1.3 Εκπαιδευτική ενότητα 3: Αλφαριθμητισμός Υγείας και προαγωγή Υγείας

Επισκόπηση ενότητας

Ένας υγιεινός τρόπος ζωής μπορεί να αποτρέψει ασθένειες και να προστατεύσει τους ανθρώπους από την επιδείνωση ήδη εγκατεστημένων ασθενειών. Ο Αλφαριθμητισμός Υγείας είναι ζωτικής σημασίας για την ενημέρωση για διάφορους κινδύνους για την υγεία και τη λήψη των κατάλληλων αποφάσεων. Οι Δημοτικοί Αστικοί Καθαριστές, θα πρέπει να γνωρίζουν τις συνέπειες που προκύπτουν από την καθημερινή τους συμπεριφορά. Είναι σημαντικό να γνωρίζουν ποια συμπεριφορά μπορεί να επηρεάσει θετικά την ποιότητα της ζωής τους, καθώς και πώς να αναζητούν αξιόπιστες πληροφορίες. Στόχος αυτής της ενότητας είναι να τους εισαγάγει στις κύριες πτυχές της παιδείας για την υγεία και να τους εξοπλίσει με γνώσεις σχετικά με τη συμπεριφορά τους που σχετίζεται με την υγεία και πώς να

MUC-training for health

αναζητούν ενεργά αξιόπιστες πληροφορίες μόνοι τους. Παρουσιάζονται επίσης κοινές ασθένειες μεταξύ των Δημοτικών Αστικών Καθαριστών.

Μαθησιακοί Στόχοι

Μετά την ολοκλήρωση αυτής της Εκπαιδευτικής Ενότητας, θα πρέπει να είστε σε θέση να:

- Κατανοήσετε τι είναι ο αλφαριθμητισμός υγείας
- Μάθετε να αναζητάτε και να βρίσκετε πληροφορίες ενεργά σχετικά με την υγεία σας από αξιόπιστες πηγές
- Ενδυναμώσετε τον εαυτό σας να παίρνει αποφάσεις που είναι καλές για την υγεία σας και να αλλάξει ανθυγιεινές συμπεριφορές
- Αναγνωρίσετε τη σημασία του επαρκούς ύπνου, της σωματικής δραστηριότητας και άλλων υγιεινών συμπεριφορών
- Καταλάβετε τη σημασία της υγιεινής διατροφής στην καθημερινή σας ζωή

Εκπαιδευτική ενότητα 3: Αλφαριθμητισμός Υγείας και προαγωγή Υγείας

Υποενότητα 1: Αλφαριθμητισμός υγείας

Μάθημα 1: Εισαγωγή

Μάθημα 2: Αλφαριθμητισμός υγείας

Μάθημα 3: Ψηφιακός αλφαριθμητισμός υγείας

Μάθημα 4: Πώς να εντοπίζετε μια αξιόπιστη πηγή

Μάθημα 5: Αξιόπιστες πηγές

Υποενότητα 2: Κοινές ασθένειες των Δημοτικών Αστικών Καθαριστών

Μάθημα 1: Εισαγωγή

Μάθημα 2: Μεταδοτικές ασθένειες

Μάθημα 3: Μη-μεταδοτικές ασθένειες

Υποενότητα 3: Υγιεινές συμπεριφορές

Μάθημα 1: Εισαγωγή

Μάθημα 2: Ύπνος και ξεκούραση

Μάθημα 3: Φυσική δραστηριότητα

Μάθημα 4: Στοματική υγιεινή

Μάθημα 5: Εξαρτήσεις (καπνός, αλκοόλ, καφεΐνη, κατάχρηση ουσιών)

Μάθημα 6: Φαρμακευτική αγωγή

Μάθημα 7: Εμβολιασμός

Υποενότητα 4: Υγιεινή διατροφή

Μάθημα 1: Εισαγωγή

Μάθημα 2: Υγιεινό πιάτο

MUC-training for health

Μάθημα 3: Φρούτα, λαχανικά, όσπρια

Μάθημα 4: Σιτηρά

Μάθημα 5: Γαλακτοκομικά

Μάθημα 6: Κρέας και ψάρι

Μάθημα 7: Προστιθέμενα έλαια και λίπη

7.1.4 Εκπαιδευτική ενότητα 4: Πρώτες βοήθειες

Επισκόπηση ενότητας

Δεδομένου ότι τα εργατικά ατυχήματα μεταξύ των Δημοτικών Αστικών Καθαριστών είναι συχνά, η δυνατότητα παροχής βασικής φροντίδας στον εαυτό τους ή σε κάποιον άλλο μπορεί να αποτρέψει την επιδείνωση της κατάστασης. Σε αυτήν την Εκπαιδευτική Ενότητα οι εκπαιδευόμενοι θα μάθουν τι σημαίνει πρώτες βοήθειες και ποιες είναι οι αντίστοιχες αρχές και πρακτικές που πρέπει να γνωρίζουν. Θα μάθουν πώς να αντιδρούν βήμα προς βήμα σε διαφορετικές καταστάσεις έκτακτης ανάγκης.

Αυτή η ενότητα περιλαμβάνει μια πρόσθετη δήλωση αποποίησης ευθύνης:

«Το περιεχόμενο αυτής της ενότητας δεν προορίζεται να υποκαταστήσει επαγγελματικές ιατρικές συμβουλές, διάγνωση ή θεραπεία και συνιστάται στους εκπαιδευόμενους να ζητούν τη συμβουλή του γιατρού τους για τυχόν ανησυχίες που σχετίζονται με την υγεία τους. Όλες οι πληροφορίες σχετικά με τις Πρώτες Βοήθειες παρέχονται μόνο για γενικές πληροφορίες και δεν πρέπει να αντιμετωπίζονται ως υποκατάστατο της επίσημης εκπαίδευσης πρώτων βοηθειών».

Μαθησιακοί Στόχοι

- Να αναγνωρίζετε τις βασικές πρακτικές πρώτων βοηθειών
- Να γνωρίζετε τους βασικούς κανόνες και τις προτεραιότητες στην παροχή πρώτων βοηθειών
- Να γνωρίζετε τι είναι η καρδιοπνευμονική αναζωογόνηση (ΚΑΡΠΑ)
- Να ενημερωθείτε σχετικά με το πώς να ενεργήσετε εάν ένας συνάδελφός σας λιποθυμήσει, αιμορραγήσει ή έχει ένα κάταγμα οστού.

Εκπαιδευτική Ενότητα 4: Πρώτες βοήθειες

- Μάθημα 1: Εισαγωγή
- Μάθημα 2: Κουτί πρώτων βοηθειών
- Μάθημα 3: Τι κάνουμε σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης
- Μάθημα 4: Εφαρμογή θωρακικών συμπιέσεων (ΚΑΠΠΑ)
- Μάθημα 5: Σοβαρή αιμορραγία
- Μάθημα 6: Κτίσματα οστών και τραυματισμοί σπονδυλικής στήλης
- Μάθημα 7: Τραυματισμοί στα μάτια

MUC-training for health

- Μάθημα 8: Ασθένειες που σχετίζονται με την ζέστη

7.1.5 Εκπαιδευτική ενότητα 5: Ψυχική υγεία

Επισκόπηση ενότητας

Αυτή η ενότητα προσφέρει τις απαραίτητες γνώσεις και πληροφορίες σχετικά με την ψυχική υγεία, ώστε οι χρήστες να μπορούν να αναγνωρίζουν καλύτερα τους κινδύνους, να ασκούν προσωπική φροντίδα, και να αναζητούν την κατάλληλη βοήθεια για τον εαυτό τους ή για άλλα άτομα.

Η ευαισθητοποίηση για το θέμα της ψυχικής υγείας είναι ιδιαίτερα σημαντική σε αυτό το πλαίσιο. Οι αναγνώστες θα πρέπει να είναι σε θέση να ακούνε και να ανταποκρίνονται καλύτερα στον εαυτό τους, καθώς και στα άλλα άτομα, να αναγνωρίζουν τα ψυχικά ζητήματα με περισσότερη ευκολία, να λαμβάνουν σοβαρά υπόψη τα θέματα ψυχικής υγείας, και να αντιδρούν κατάλληλα.

Εξετάζονται σημαντικές βασικές πτυχές της ψυχικής υγείας, και οι γνώσεις εμπεδώνονται μέσω διαφόρων ασκήσεων στο πλαίσιο αυτής της ενότητας.

Επιπλέον, οι χρήστες μπορούν να ακολουθήσουν συνδέσμους για να εξερευνήσουν περαιτέρω το θέμα με μεγαλύτερη λεπτομέρεια.

Παρέχονται ερωτήσεις για κάθε ενότητα για να σας βοηθήσουν να ενισχύσετε την προσωπική σας φροντίδα, και να αντιδράσετε προληπτικά ή υποστηρικτικά σε αναδυόμενα συμπτώματα και παράγοντες κινδύνου.

Αυτή η ενότητα δεν πρέπει να χρησιμοποιείται για τη διάγνωση και τη θεραπεία οποιασδήποτε πάθησης. Επιπλέον, ο κατάλογος των καταστάσεων ψυχικής υγείας που περιλαμβάνονται σε αυτή την ενότητα δεν είναι πλήρης. Παρέχουμε έναν οδηγό και ευαισθητοποίηση σε ορισμένες από τις πιο γνωστές παθήσεις. Πάντα να επικοινωνείτε με τον/την γιατρό σας και να αναζητάτε επαγγελματική υποστήριξη.

Μαθησιακοί Στόχοι

- Ενημέρωση για την ψυχική υγεία
- Παρουσίαση μεθόδων αντιμετώπισης
- Παρουσίαση του έργου που έχει γίνει μέχρι στιγμής για αυτό το θέμα
- Σκέψεις για το τι άλλο μπορεί να γίνει για αυτό το θέμα
- Σκέψεις για το πώς μπορούμε να βοηθήσουμε

Εκπαιδευτική ενότητα 5: Ψυχική υγεία

Υποενότητα 1: Τι είναι η ψυχική υγεία και τι είναι η ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής είναι σημαντική

Μάθημα 1: Ορισμοί

Μάθημα 2: Παράγοντες Κινδύνου

MUC-training for health

Μάθημα 3: Οφέλη από την ύπαρξη καλής ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής

Υποενότητα 2: Αντιμετώπιση κοινών προβλημάτων, π.χ. στίγμα, εξάντληση

Μάθημα 1: Ορισμοί

Μάθημα 2: Προειδοποιητικά σημάδια

Μάθημα 3: Προληπτικά μέτρα

Υποενότητα 3: Τι μπορεί να γίνει για να αποφευχθούν οι ψυχοκοινωνικοί κίνδυνοι και το εργασιακό άγχος;

Μάθημα 1: Τι είναι;

Μάθημα 2: Πώς μοιάζουν;

Μάθημα 3: Τι μπορεί να γίνει σε ατομικό/ομαδικό επίπεδο.

7.1.6 Εκπαιδευτική ενότητα 6: Ζητήματα Ευαισθητοποίησης και Επικοινωνίας

Επισκόπηση ενότητας

Αυτή η εκπαιδευτική ενότητα προσφέρει τις απαραίτητες γνώσεις και πληροφορίες σχετικά με την ανάπτυξη της ευαισθητοποίησης και της επικοινωνίας, ώστε οι χρήστες να μπορούν να αναγνωρίζουν καλύτερα τους κινδύνους, να ασκούν φροντίδα, και να αναζητούν την κατάλληλη βοήθεια για τον εαυτό τους ή για άλλους ανθρώπους.

Η επίγνωση των κινδύνων που σχετίζονται με την εργασία είναι ιδιαίτερα σημαντική σε αυτό το πλαίσιο. Οι αναγνώστες θα πρέπει να είναι σε θέση να ακούνε και να ανταποκρίνονται καλύτερα στον εαυτό τους και στα άλλα άτομα, να εντοπίζουν ευκολότερα τα προβλήματα, να λαμβάνουν σοβαρά υπόψη τα θέματα υγείας και ασφάλειας, και να αντιδρούν κατάλληλα.

Εξετάζονται σημαντικές βασικές πτυχές της υγείας και της ασφάλειας στον εργασιακό χώρο, και οι γνώσεις εδραιώνονται μέσω διαφόρων ασκήσεων στο πλαίσιο αυτής της εκπαιδευτικής ενότητας. Επιπλέον, οι χρήστες μπορούν να χρησιμοποιήσουν συνδέσμους για να εξερευνήσουν περισσότερο το θέμα με μεγαλύτερη λεπτομέρεια.

Παρέχονται ασκήσεις σε όλα τα κεφάλαια για να σας βοηθήσουν να ενισχύσετε την αυτοφροντίδα σας, και να αντιδράσετε προληπτικά ή υποστηρικτικά σε αναδυόμενες καταστάσεις που ενδέχεται να αντιμετωπίσουν οι εργαζόμενοι και σε παράγοντες κινδύνου.

Ο κατάλογος των πιθανών κινδύνων που περιλαμβάνονται σε αυτή την ενότητα δεν είναι εξαντλητικός. Παρέχουμε έναν οδηγό και ευαισθητοποίηση σε ορισμένα από τα πιο συνηθισμένα ζητήματα που μπορεί να συνεπάγεται αυτό το είδος εργασίας.

Μαθησιακοί Στόχοι

MUC-training for health

Με την ολοκλήρωση αυτής της Ενότητας, οι εκπαιδευόμενοι θα πρέπει να είναι σε θέση να:

- Ενημερωθούν για θέματα επικοινωνίας
- Γνωρίζουν τη σχετική ορολογία
- Γνωρίζουν μεθόδους αντιμετώπισης
- Γνωρίστε παραδείγματα καλής επικοινωνίας
- Γνωρίζουν τα στοιχεία της αποτελεσματικής επικοινωνίας
- Κατανοούν τη δουλειά που έχει γίνει μέχρι τώρα για αυτό το ζήτημα
- Κατανοούν τι μπορεί να γίνει σε προσωπική κλίμακα
- Κατανοούν τι μπορεί να γίνει σε θεσμική κλίμακα

Εκπαιδευτική ενότητα 6: Ζητήματα Ευαισθητοποίησης και Επικοινωνίας

Υποενότητα 1: Πώς επικοινωνώ στον εργασιακό χώρο;

Μάθημα 1: Ορισμοί

Μάθημα 2: Λεκτική και μη λεκτική επικοινωνία

Μάθημα 3: Αποτελεσματική συνεργασία - διαπραγμάτευση

Υποενότητα 2: Πώς μοιάζει η καλή ηγεσία;

Μάθημα 1: Ορισμοί

Μάθημα 2: Στοιχεία ενός καλού ηγέτη

Μάθημα 3: Πώς να καλλιεργήσετε ένα περιβάλλον καλής ηγεσίας

Υποενότητα 3: Με ποιον μιλάω για θέματα υγείας και ασφάλειας στο χώρο εργασίας;

Μάθημα 1: Πότε πρέπει να ειδοποιηθείτε

Μάθημα 2: Υπεύθυνα μέρη

7.2 Υλοποίηση της Εκπαίδευσης – Τρόποι Παράδοσης

Το έργο Δημοτικοί Αστικοί Καθαριστές (MUC) Εκπαίδευση για την Υγεία (Training for Health) MUC - Training for Health σχεδιάστηκε για να υποστηρίξει την ταχεία μεταβαλλόμενη εκπαιδευτική αλλαγή, μέσω της καινοτόμου διδασκαλίας και μάθησης, χρησιμοποιώντας ψηφιακές τεχνολογίες σε αντίθεση με την παραδοσιακή εκπαίδευση πρόσωπο με πρόσωπο στην τάξη. Μέσα στο γενικό πλαίσιο των ραγδαίων τεχνολογικών ανακαλύψεων και των μεταβαλλόμενων συνθηκών της αγοράς, η εξ αποστάσεως εκπαίδευση προσφέρει τεράστιες ευκαιρίες και προκλήσεις στην εκπαίδευση σήμερα, καθώς η ανάγκη δημιουργίας ευέλικτων εκπαιδευτικών προγραμμάτων έχει καταστεί επιτακτική.

Αυτό το έργο βελτιώνει την υγεία και την ευημερία των Δημοτικών Καθαριστών, αναπτύσσοντας σπονδυλωτή εκπαίδευση ενοτήτων ευαισθητοποιώντας τους σε θέματα σχετικά με την Υγεία και την Ασφάλεια στην Εργασία, τους επαγγελματικούς

MUC-training for health

κινδύνους στο χώρο δουλειάς, τα μέτρα προστασίας, τις πρώτες βοήθειες, την επικοινωνία, τις επιπτώσεις της εργασίας στην ψυχική υγεία. Επίσης, στοχεύει να οικοδομήσει ικανότητες και ψηφιακές δεξιότητες και να παρέχει τις απαραίτητες γνώσεις σε παρόχους ΕΕΚ, ΚΕΚ, δασκάλους και άλλους εκπαιδευτικούς φορείς ως τρόπο καλύτερης υποστήριξης των Δημοτικών Αστικών Καθαριστών (MUC) πριν, κατά τη διάρκεια και μετά από δυσμενείς καταστάσεις έκτακτης ανάγκης στη Δημόσια Υγεία (π.χ Covid 19).

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα που παρουσιάστηκε παραπάνω έχει αναπτυχθεί για να παραδοθεί σε πολλά διαφορετικά περιβάλλοντα και μέσω διαφορετικών μεθόδων παράδοσης ανάλογα με τις ανάγκες του οργανισμού και του κοινού. Οι πόροι που παρέχονται έχουν σκοπό να παρέχουν ευκαιρίες τόσο για προσωπική όσο και για διαδικτυακή συμμετοχή. Παρόλο που έχει παραχθεί για να ταιριάζει στις ανάγκες ενός διαφορετικού πληθυσμού, θα υπάρχουν περιοχές όπου η εκπαίδευση θα πρέπει να προσαρμοστεί στο τοπικό πλαίσιο-συνθήκες (Δημόσιο ή Ιδιωτικό περιβάλλον).

Το εκπαιδευτικό σεμινάριο που παρουσιάζεται παραπάνω έχει σχεδιαστεί για να παρέχεται σε μορφή ηλεκτρονικής μάθησης. Το ίδιο μάθημα μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως προσανατολισμένο και σε μικτή εκπαίδευση.

Επιπλέον, όλες οι εκπαιδευτικές ενότητες έχουν αναπτυχθεί για να ανταποκρίνονται στις ανάγκες ενός στοχευμένου κοινού στα Ευρωπαϊκά κράτη μέλη και προέκυψε μέσω των ευρημάτων της Ευρωπαϊκής μελέτης που εκπονήθηκε, της ανάλυσης των χαρακτηριστικών της ομάδας στόχου, και των εκπαιδευτικών αναγκών των ωφελούμενων.

Η πλατφόρμα e-learning έχει δημιουργηθεί με σκοπό τη διάθεση της εκπαίδευσης σε μια ευρύτερη ομάδα εκπαιδευόμενων Αστικών Καθαριστών, (ιδιωτών - Δημόσιος τομέας, καθαρίστριες ή επόπτες). Μέσω της πλατφόρμας e-learning οι εκπαιδευόμενοι έχουν πρόσβαση σε όλο το εκπαιδευτικό υλικό για κάθε ενότητα. Η πλατφόρμα περιλαμβάνει επίσης οπτικοακουστικό υλικό, βίντεο, μελέτες περιπτώσεων και ερωτηματολόγια όπου οι εκπαιδευόμενοι μπορούν να δοκιμάσουν τις γνώσεις τους. Η πρόσβαση αποκτάται μέσω μιας διαδικασίας εγγραφής στον σύνδεσμο. (Παράρτημα 1 Οδηγίες για τον τρόπο πλοήγησης στην πλατφόρμα ηλεκτρονικής μάθησης). Όταν όλες οι ενότητες της εκπαίδευσης, οι αξιολογήσεις και οι ερωτήσεις έχουν ολοκληρωθεί επιτυχώς, χορηγείται στον εκπαιδευόμενο πιστοποιητικό.

<https://muc-trainingforhealth.eu/login/>

MUC-training for health

Οι εκπαιδευτικοί και οι πάροχοι εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης (VET) εκτίθενται επί του παρόντος σε έναν πλούτο ψηφιακών εκπαιδευτικών πόρων που μπορούν να χρησιμοποιήσουν στη διδασκαλία. Οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να είναι σε θέση να προσδιορίζουν τους πόρους που ταιριάζουν καλύτερα στους μαθησιακούς στόχους, την ομάδα μαθητών και το στυλ διδασκαλίας τους (διαζώσης, σύγχρονη ή ασύγχρονη εκπαίδευση). Θα πρέπει επίσης να μπορούν να προσαρμόζουν το υλικό τους, να κάνουν συνδέσεις και να τροποποιούν, να συμπληρώνουν και να αναπτύσσουν οι ίδιοι ψηφιακούς πόρους για να υποστηρίξουν τη διδασκαλία τους αν η επιλογή τους είναι η χρήση πλατφόρμας ηλεκτρονικής μάθησης.

Η κοινοπραξία εργάστηκε πάνω από 2 χρόνια για να δημιουργήσει το εκπαιδευτικό περιεχόμενο το οποίο μπορεί να είναι χρήσιμο σε ολόκληρη την ΕΕ, ενώ το εκπαιδευτικό υλικό είναι δωρεάν διαθέσιμο για όλα τα πιθανά ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των εκπαιδευτικών. Το υλικό μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως βάση για νέα προγράμματα κατάρτισης ως μέρος των Ανοιχτών Εκπαιδευτικών Πόρων (OERs). Μέρη ή ολόκληρο το πρόγραμμα μπορούν να χρησιμοποιηθούν ελεύθερα, αν και είναι υποχρεωτική η αναγνώριση της συγγραφής του έργου από το MUC Training for Health και των εταίρων της κοινοπραξίας. Όταν οι οργανισμοί σχεδιάζουν τις εκπαιδεύσεις τους θα πρέπει να ληφθούν υπόψη ορισμένες σκέψεις, ιδίως σχετικά με τα ακόλουθα ζητήματα: ποιος θα είναι ο εκπαιδευτής, πώς να πραγματοποιηθούν οι εκπαιδεύσεις και πώς να χρησιμοποιηθούν οι διαθέσιμοι πόροι, η επιλογή του είδους εκπαίδευσης κ.λ.π.

7.2.1 Τεχνικοί πόροι

Δεδομένου ότι η προτεινόμενη εκπαίδευση είναι διαδικτυακής μορφής μέσω της πλατφόρμας e-learning, είναι απαραίτητο να διασφαλιστεί ότι όλοι οι συμμετέχοντες έχουν πρόσβαση στο διαδίκτυο, σε υπολογιστές ή άλλες συσκευές (tablet, έξυπνα τηλέφωνα), που μπορεί να χρησιμοποιηθούν για ευέλικτη πρόσβαση στην πλατφόρμα. Σίγουρα, η διαζώσης εκπαίδευση λειτουργεί καλύτερα με τα περισσότερα ακροατήρια, καθώς είναι στερεοτυπική και επιτρέπει περισσότερη συζήτηση. Ωστόσο, όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, η διαδικτυακή πλατφόρμα εκμάθησης έχει σημαντικά πλεονεκτήματα.

Η διαδικτυακή εκπαίδευση είναι ένας ευέλικτος τύπος εκπαίδευσης που καταργεί γεωγραφικά και χρονικά εμπόδια και δίνει τη δυνατότητα σε άτομα που βρίσκονται σε διαφορετικά μέρη, να συμμετέχουν σε κοινά εκπαιδευτικά προγράμματα. Άλλα πλεονεκτήματα της διαδικτυακής μάθησης είναι: το μειωμένο κόστος της, το γεγονός ότι κάθε εκπαιδευόμενος μπορεί να συμμετέχει με τον δικό του ρυθμό και

MUC-training for health

ότι δημιουργεί την ευκαιρία-δυνατότητα να μεταφερθεί η γνώση με ομοίμορφο τρόπο. Οι πληροφορίες μπορούν επίσης να είναι πιο ελκυστικές, μέσω της χρήσης πολυμέσων.

Η πλατφόρμα e-learning είναι επίσης επωφελής όταν ο οργανισμός θέλει να παρέχει πιστοποιήσεις σε όλους τους συμμετέχοντες, καθώς αυτές δημιουργούνται αυτόματα από την πλατφόρμα. Ενθαρρύνει επίσης τους συμμετέχοντες να ασχοληθούν με υλικό εκτός της προκαθορισμένης εκπαίδευσης, δίνοντάς τους ακόμη εύρος και περισσότερο χρόνο να προβληματιστούν για να το εφαρμόσουν στο εκπαιδευτικό-εργασιακό τους περιβάλλον.

8. Διαπίστευση – Πιστοποιητικό

8.1 Εισαγωγή

Όταν αποφασίζουν εάν θα προσφέρουν πιστοποίηση ή/και διαπίστευση, τα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και οι πάροχοι Συνεχιζόμενης Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΣΕΚ) έχουν πολλαπλές ευκαιρίες. Προκειμένου οι συμμετέχοντες να αποκτήσουν πιστοποιημένη επιμόρφωση, η εκπαίδευση πρέπει να εγκριθεί από την τοπική εθνική υπηρεσία για τους προαναφερόμενους εκπαιδευτικούς φορείς των χωρών όπου κατοικεί η ομάδα-στόχος. Αυτό μπορεί να γίνει είτε για την εκπαίδευση πρόσωπο με πρόσωπο είτε για την εξ' αποστάσεως εκπαίδευση μέσω πλατφόρμας τηλε εκπαίδευσης.

VET in Europe είναι η πιο ολοκληρωμένη πηγή πληροφοριών αναφορικά με τα συστήματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (VET) στην Ευρώπη. Το δίκτυο ReferNet, το ευρωπαϊκό δίκτυο του Cedefop, παρέχουν περιγραφές των Εθνικών συστημάτων ΣΕΚ στην Ευρωπαϊκή Ένωση, με βάση ένα κοινό πρότυπο που σχεδιάστηκε από το Cedefop.

Η ευρωπαϊκή συνεργασία στην Συνεχιζόμενη Εκπαίδευση και Κατάρτιση (σύνοδος της Κοπεγχάγης) λαμβάνει υπόψη την πλούσια ποικιλία των Εθνικών συστημάτων και των ενδιαφερομένων στα κράτη μέλη και στις υποψήφιες χώρες.

Οικοδομεί την επιτυχία του σε μια ευέλικτη προσέγγιση για την ανταλλαγή εμπειριών, την επίτευξη κοινών στόχων και την εκμάθηση από τις βέλτιστες πρακτικές χρησιμοποιώντας την «ανοικτή μέθοδο συντονισμού».

Η κατανόηση των εθνικών συστημάτων ΣΕΚ, των χαρακτηριστικών, των εξελίξεων και των προτεραιοτήτων τους είναι το κλειδί για τη συνεργασία.

MUC-training for health

8.2 Περιγραφή Εθνικών συστημάτων ΣΕΚ στις συμμετέχουσες χώρες του προγράμματος

8.2.1 Εθνικό σύστημα ΣΕΚ στην Ιταλία

Η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ΣΕΚ) στην Ιταλία χαρακτηρίζεται από πολυεπίπεδη διακυβέρνηση με ευρεία συμμετοχή εθνικών, περιφερειακών και τοπικών φορέων.

Τα Υπουργεία Παιδείας και Εργασίας θεσπίζουν γενικούς κανόνες και κοινές αρχές για το σύστημα εκπαίδευσης και κατάρτισης. Οι περιφέρειες και οι αυτόνομες επαρχίες είναι υπεύθυνες για τα προγράμματα ΣΕΚ και τα περισσότερα από τα προγράμματα μαθητείας.

8.2.2 Εθνικό σύστημα ΣΕΚ στην Βουλγαρία

Το Εθνικό Πρόγραμμα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, ευθυγραμμίζεται με τις στρατηγικές προτεραιότητες της Δημοκρατίας της Βουλγαρίας και είναι σύμφωνο με το Σχέδιο Δράσης της Λειτουργικής Ανάλυσης της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης και της εκπαιδευτικής πολιτικής. Αποσκοπεί στην παροχή υλικών εγκαταστάσεων σύμφωνα με τις σύγχρονες απαιτήσεις της αγοράς εργασίας, στην παροχή ποιοτικής επαγγελματικής κατάρτισης σε πραγματικές συνθήκες εργασίας και στη διευκόλυνση της υλοποίησής τους στην αγορά εργασίας, στον εκσυγχρονισμό των προγραμμάτων σπουδών επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης σε Εθνικό και τομεακό επίπεδο, καθώς και να αναπτύξει, να ενημερώσει τα αναλυτικά προγράμματα των Εθνικών εξετάσεων μέσω της υποχρεωτική κρατικής εξέτασης για την απόκτηση επαγγελματικών προσόντων.

8.2.3 Εθνικό σύστημα ΣΕΚ στην Κύπρο

Το σύστημα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης της Κύπρου έπαιξε σημαντικό ρόλο για την οικονομική ανάπτυξη, την αγορά εργασίας και την κοινωνικοοικονομική ανάπτυξη. Η επαγγελματική κατάρτιση για ενήλικες διατίθεται εκτενώς στην Κύπρο για εργαζομένους, ανέργους, ευάλωτες ομάδες και ενήλικες γενικότερα, μέσω ενός μείγματος Δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού έχει τη συνολική ευθύνη για την ανάπτυξη και την εφαρμογή της εκπαιδευτικής πολιτικής. Το Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων έχει τη συνολική ευθύνη για την εργασιακή και κοινωνική

MUC-training for health

πολιτική και η Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού της Κύπρου διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην επαγγελματική κατάρτιση.

8.2.4 Εθνικό σύστημα ΣΕΚ στην Ελλάδα

Η Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση στην Ελλάδα ελέγχεται αυστηρά από το κράτος, μέχρι και πρόσφατα, προσφέρεται κυρίως μέσω μιας «σχολικής προσέγγισης». Η συνολική ευθύνη ανήκει στο Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, σε συνεργασία με το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Ενώ η Ελλάδα έχει επιδείξει καλές επιδόσεις σε αρκετούς τομείς της χάραξης πολιτικής ΣΕΚ, καθώς και την εφαρμογή της σε ευθυγράμμιση με τις Ευρωπαϊκές κατευθυντήριες γραμμές και τις στρατηγικές θεματικές προτεραιότητες, αυτές οι προσπάθειες χρειάζονται χρόνο για να αποδώσουν συγκεκριμένα αποτελέσματα και να αξιοποιήσουν το μέγιστο δυναμικό τους.

Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων (EQF)

Η ΕΕ ανέπτυξε το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων (EQF) ως μεταφραστικό εργαλείο για να κάνει τα Εθνικά προσόντα πιο κατανοητά και πιο συγκρίσιμα. Το EQF επιδιώκει να υποστηρίξει τη διασυνοριακή κινητικότητα μαθητών και εργαζομένων, να προωθήσει τη δια βίου μάθηση και την επαγγελματική ανάπτυξη σε όλη την Ευρώπη.

Το EQF είναι ένα πλαίσιο 8 επιπέδων, βασισμένο σε μαθησιακά αποτελέσματα για όλους τους τύπους προσόντων που εξυπηρετεί.

Το EQF καλύπτει όλους τους τύπους και όλα τα επίπεδα προσόντων και η χρήση των μαθησιακών αποτελεσμάτων καθιστά σαφές τι γνωρίζει, καταλαβαίνει και τι μπορεί να κάνει ένα άτομο. Το επίπεδο αυξάνεται ανάλογα με το επίπεδο επάρκειας, το επίπεδο 1 είναι το χαμηλότερο και το 8 το υψηλότερο. Το πιο σημαντικό, το EQF είναι στενά συνδεδεμένο με τα Εθνικά πλαίσια προσόντων, με αυτόν τον τρόπο μπορεί να παρέχει έναν ολοκληρωμένο χάρτη όλων των τύπων και επιπέδων προσόντων στην Ευρώπη, τα οποία είναι ολοένα και πιο προσβάσιμα μέσω βάσεων δεδομένων προσόντων.

Οι τέσσερις φάσεις της διαδικασίας πιστοποίησης και διαπίστευσης είναι:

- Έναρξη και Σχεδιασμός
- Πιστοποίηση
- Διαπίστευση
- Συνεχής Παρακολούθηση

Συμπέρασμα

MUC-training for health

Σε όλες σχεδόν τις χώρες της ΕΕ, η Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση ελέγχεται από το κράτος κυρίως από το Υπουργείο Παιδείας ή το Υπουργείο Εργασίας. Όλα τα συστήματα ΣΕΚ στα μέλη της ΕΕ τείνουν να γίνονται κοινά για όλες τις χώρες.

8.3 Διπλώματα

Βασικό Δίπλωμα

Ένα δίπλωμα (πιστοποιητικό) το οποίο ουσιαστικά αποτελεί επιβεβαίωση επιτυχούς παρακολούθησης του εκπαιδευτικού προγράμματος.

Διαπίστευση – Πιστοποίηση

Η πιστοποίηση προσόντων είναι ο κεντρικός πυλώνας της μεταρρύθμισης των Εθνικών Συστημάτων Εκπαίδευσης και Κατάρτισης για τη βελτίωση της δια βίου μάθησης, τη γεφύρωση των μαθησιακών πλαισίων, τη διεύρυνση των εκπαιδευτικών ευκαιριών και εναλλακτικών επιλογών μάθησης, την ανάπτυξη των ικανοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού και τη διασφάλιση της διαφάνειας και της αναγνώρισης των επαγγελματικών προσόντων.

Η πιστοποίηση προσόντων αποτελεί μέρος της επικρατούσας αντίληψης των Εθνικών πολιτικών απασχόλησης για την ενίσχυση της απασχολησιμότητας του εργατικού δυναμικού και της ικανότητας διατήρησης υψηλού επιπέδου ενημερωμένων προσόντων ως βασικό αντισταθμιστικό προστατευτικό μέτρο ως προς την εισαγωγή νέων ευέλικτων μορφών αγοράς εργασίας.

Όλο και περισσότερο, ο οικονομικός ανταγωνισμός εντείνει τις προσπάθειες των κρατών να προσαρμόσουν την εκπαίδευση περισσότερο στις ανάγκες της οικονομίας. Η σημαντικότερη επένδυση μιας χώρας για την οικονομική της ανάπτυξη είναι οι πνευματικές ικανότητες των ατόμων. Έτσι, επιχειρείται η διεύρυνση των εκπαιδευτικών ευκαιριών, με το επιχείρημα ότι οι πόροι για τον πνευματικό πλούτο κάθε χώρας θα αξιοποιηθούν για την οικονομική ανάπτυξη, οι οποίοι παραμένουν ανεκμετάλλετοι.

Στη σημερινή εποχή, το φαινόμενο των εκπαιδευτικών ανισοτήτων είναι έντονο. Οι επιδιώξεις των κυρίαρχων κοινωνικών τάξεων, που στόχευαν στην αποτελεσματικότερη κοινωνικοποίηση και τα χαμηλότερα οικονομικά στρώματα στο πλαίσιο της αστικής κοινωνίας, συνέβαλαν στη διεύρυνση του εκπαιδευτικού συστήματος και στη διαμόρφωση της λειτουργίας των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων.

Η ύπαρξη εκπαιδευτικών, κοινωνικών και επαγγελματικών ανισοτήτων θα μπορούσε να αντιμετωπιστεί ως ένα βαθμό με την ενίσχυση των επαγγελματικών προσόντων, ειδικά για όσους έχουν εμπειρία σε ένα επάγγελμα αλλά δεν διαθέτουν τα τυπικά προσόντα σε συνάρτηση με τα προ απαιτούμενα της αγοράς εργασίας. Υπάρχουν επαγγελματίες που είτε έχουν κατώτερο κοινωνικό υπόβαθρο είτε δεν έχουν

MUC-training for health

οικονομική ικανότητα, ως εκ τούτου δεν διαθέτουν το απαιτούμενο επίπεδο πιστοποιημένων προσόντων. Η επιβεβαίωση προσόντων μέσω πιστοποιημένης από αρμόδιο φορέα, εκπαιδευτικής διαδικασίας που οδηγεί σε χορήγηση αναγνωρισμένου πιστοποιητικού σε συνδυασμό με την επαγγελματική εμπειρία θα ήταν ιδανική για άτομα που θέλουν να συμμετέχουν ενεργά στην αγορά εργασίας και αντιμετωπίζουν δυσκολίες αναφορικά με την επαγγελματική καταξίωση τους και την πιστοποίηση των γνώσεων και δεξιοτήτων τους.

Η επαγγελματική κατάρτιση, ως μορφή μη τυπικής μάθησης, εφοδιάζει τα στελέχη των επιχειρήσεων με γνώσεις, δεξιότητες και στάσεις αναγκαίες να συμβάλουν καταλυτικά στην προσωπική ανάπτυξη αφ' ενός, στην αναβάθμιση των οργανισμών αφ' ετέρου και στην ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας ως συνέπεια.

Για την διασφάλιση της ποιότητας της παρεχόμενης εργασίας, οι εργαζόμενοι χρειάζεται να κατέχουν κατάλληλες δεξιότητες. Ταυτόχρονα, οι εργοδότες πρέπει να βρουν αποδοτικότερους και αποτελεσματικότερους τρόπους ώστε να προσδιορίζουν και να προσλαμβάνουν άτομα με τις κατάλληλες επαγγελματικές δεξιότητες.

Οι εξειδικευμένες γνώσεις και επαγγελματικές δεξιότητες που αποκτώνται στα πλαίσια της επαγγελματικής κατάρτισης σε συνδυασμό με την επαγγελματική συμπεριφορά την οποία καλλιεργεί κάθε πρόσωπο, δεδομένου βεβαίως και του ενδιαφέροντός του για πρόσβαση σε υπαρκτό επαγγελματικό αντικείμενο πχ. MUC (Δημοτικός Αστικός Καθαριστής), συνθέτουν συγκεκριμένο επαγγελματικό προσόν και αποτελούν προ-απαιτούμενο της απασχόλησης.

Η πιστοποίηση των επαγγελματικών προσόντων παρέχει τα εχέγγυα ότι το πρόσωπο που κατέχει συγκεκριμένο προσόν πληροί τις απαιτήσεις καθορισμένου Σχήματος βάσει του οποίου έτυχε της πιστοποίησής του από τον φορέα πιστοποίησης Σχήμα Πιστοποίησης είναι η επαγγελματική επάρκεια και άλλες απαιτήσεις που σχετίζονται με συγκεκριμένες επαγγελματικές κατηγορίες ή κατηγορίες προσώπων με ανεπτυγμένες ικανότητες.

Σχήματα Πιστοποίησης είναι για παράδειγμα τα Πρότυπα Επαγγελματικών Προσόντων που ανάθεσε προς ανάπτυξή τους η Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, τα Περιγράμματα Επαγγελματικών Προσόντων που ανέπτυξε ο Ελληνικός Οργανισμός Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΕΟΠΠΕΠ) καθώς επίσης βέβαια και πρότυπα άλλων οργανισμών ανά την Ευρώπη και διεθνώς.

Σχήματα πιστοποίησης αναπτύσσονται από φορείς οι οποίοι έχουν ενδιαφέρον να διατηρήσουν το Σχήμα (Scheme) και να επιλαμβάνονται, διαχειρίζονται και επωφελούνται άμεσα από τη λειτουργία του. Ιδιοκτήτης σχήματος (schemeowner) μπορεί να είναι φορέας τυποποίησης, δημόσια αρχή, οργανισμός, επιμελητήριο ή επαγγελματική ένωση κ.α., καθώς επίσης και φορείς οι οποίοι παρέχουν πιστοποίηση προσώπων.

MUC-training for health

Με βάση την πρακτική που ακολουθείται στην Ευρώπη, τα σχήματα πιστοποίησης που δημιουργούνται, έχουν την υποχρέωση (οι ιδιοκτήτες αυτών) να τα υποβάλλουν προς εξέταση στους Εθνικούς φορείς διαπίστευσης ακολουθώντας καθορισμένη διαδικασία. Σε περίπτωση που ο ιδιοκτήτης είναι ο ίδιος ο φορέας πιστοποίησης προσώπων, ο φορέας υποβάλλει, μαζί με το Σχήμα, αίτηση διαπίστευσής του για παροχή πιστοποίησης προσώπων βάσει του σχήματος που έχει διαμορφωθεί.

Στο σημείο αυτό είναι σημαντικό να γίνει αποσαφήνιση των όρων «διαπίστευση» και «πιστοποίηση» καθώς επίσης και των όρων «Φορέας Διαπίστευσης», «Φορέας Τυποποίησης» και «Φορέας Πιστοποίησης».

Διαπίστευση είναι η διαδικασία με την οποία ένας αρμόδιος φορέας παρέχει επίσημη αναγνώριση έπειτα από αξιολόγηση ότι ένα πρόσωπο είναι ικανό στο αντικείμενο που αξιολογήθηκε [ISO17000]

Διαπίστευση παρέχεται από τους Εθνικούς Φορείς Διαπίστευσης. Στην Κύπρο, ο Εθνικός Φορέας Διαπίστευσης είναι ο Κυπριακός Οργανισμός Προώθησης Ποιότητας (ΚΟΠΠ). Στην Ελλάδα είναι ο Ελληνικός Οργανισμός Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (ΕΟΠΠΕΠ). Διαπίστευση παρέχεται σε οργανισμούς οι οποίοι τεκμηριώνουν την επάρκειά τους να παρέχουν πιστοποίηση (π.χ. Εργαστήρια δοκιμών, Φορείς Επιθεώρησης, Φορείς Πιστοποίησης Συστημάτων διαχείρισης, Φορείς Πιστοποίησης Προσώπων).

Πιστοποίηση (ή επαλήθευση ταυτότητας) είναι η διαδικασία της επιβεβαίωσης και του καθορισμού κάποιου ατόμου/οργανισμού/επιχείρησης ότι αυτό που ισχυρίζεται ότι είναι, είναι αλήθεια. Για παράδειγμα, ένας φορέας πιστοποίησης, διαπιστεύετε για την ικανότητά του να πιστοποιεί οργανισμούς για την συμμόρφωσή τους με ένα πρότυπο (π.χ. το ISO 9001 κλπ) ή ένας Φορέας Πιστοποίησης Προσώπων διαπιστεύετε για την ικανότητά του να παρέχει πιστοποίηση προσώπων για συγκεκριμένο προσόν (π.χ. συγκολλητής, τραπεζοκόμος, Δημοτικός αστικός καθαριστής, εκπαιδευτής κλπ).

Διαπίστευση παρέχεται κατόπιν αξιολόγησης της συμμόρφωσης των ενδιαφερόμενων οργανισμών με πρότυπα της σειράς ISO/IEC 17000 (π.χ. ISO/IEC 17020, 17021, 17024, 17025, 17065 κλπ).

Διαπιστευμένοι οργανισμοί πιστοποίησης (κατά ISO 17021) επιθεωρούν, και αναλόγως πιστοποιούν, επιχειρήσεις που ισχυρίζονται συμμόρφωσή τους με πρότυπα όπως το ISO 9001, 14001, 22001 κλπ).

Ένας τέτοιος φορέας στην Κύπρο είναι η Κυπριακή Εταιρεία Πιστοποίησης (ΚΕΠ) (η οποία είναι εταιρεία ιδιωτικού δικαίου, περιορισμένης ευθύνης, με μοναδικό μέτοχο την Κυπριακή Δημοκρατία) καθώς βέβαια και πάρα πολλοί άλλοι φορείς που δραστηριοποιούνται στον τομέα της πιστοποίησης.

Διαπιστευμένοι Φορείς Πιστοποίησης Προσώπων (κατά το ISO17024), εξετάζουν, και αναλόγως πιστοποιούν, πρόσωπα που ισχυρίζονται ότι διαθέτουν κατάλληλες γνώσεις και συγκεκριμένο επαγγελματικό προσόν.

MUC-training for health

Η πιστοποίηση προσώπων αποτελεί ένα τρόπο διασφάλισης ότι το πιστοποιημένο φυσικό πρόσωπο ικανοποιεί τις απαιτήσεις του σχήματος πιστοποίησης. Η εμπιστοσύνη στα σχετικά σχήματα πιστοποίησης προσώπων επιτυγχάνεται μέσω μιας αποδεκτής παγκόσμιας διαδικασίας αξιολόγησης και περιοδικής επαναξιολόγησης της επαγγελματικής κατάρτισης των πιστοποιημένων προσώπων. Στην περίπτωση, που η πιστοποίηση γίνεται υπό διαπιστευμένο καθεστώς, δηλαδή από Φορείς Πιστοποίησης Προσώπων (ΦΠΠ) διαπιστευμένους για το εν λόγω σχήμα, τότε η πιστοποίηση αυτή αποκτά ιδιαίτερη αξιοπιστία, συστηματικότητα και κύρος, διότι ο ΦΠΠ τεκμηριωμένα συμμορφώνεται με ένα πλήθος απαιτήσεων, αναφορικά με την ποιότητα των υπηρεσιών του, απαιτήσεις, που υπαγορεύει το διεθνές πρότυπο διαπίστευσης ISO/IEC 17024.

Η πιστοποίηση των επαγγελματιών προσόντων αποτελεί σήμερα αναγκαιότητα για την απασχόληση των προσώπων εκείνων που τεκμηριώνουν επάρκεια σε συγκεκριμένο αντικείμενο π.χ Δημοτικοί Αστικοί Καθαριστές (MUC). Τα επαγγελματικά προσόντα περιγράφονται σε κατάλληλα σχήματα πιστοποίησης τα οποία εκδίδουν ενδιαφερόμενοι φορείς (οι «ιδιοκτήτες σχημάτων», [ISO17024]).

9. Διδάγματα

Αυτό το παραδοτέο στοχεύει να εξηγήσει πώς η γνώση που αποκτήθηκε μέσω αυτού του έργου μπορεί να εφαρμοστεί σε μαθήματα επαγγελματικής εκπαίδευσης για την υγεία και την ασφάλεια των Δημοτικών Αστικών Καθαριστών (MUC), είτε εντός ενός πλαισίου πιστοποιημένων μαθημάτων κατάρτισης είτε στο Ακαδημαϊκό πρόγραμμα σπουδών ιατρικής της εργασίας, νοσηλευτικής και άλλων επαγγελματικών σχολών υγείας ή στον τομέα της επαγγελματικής κατάρτισης και εκπαίδευσης.

Το έγγραφο καθοδήγησης για τους παρόχους ΕΕΚ συντάχθηκε με τη συμβολή όλων των εταίρων υπό την ηγεσία του Οργανισμού Ανάπτυξης και Διαχείρισης Προορισμών Αθηνών. Για να εξασφαλιστεί η συνέπεια και η δυνατότητα μεταφοράς, το έγγραφο εξετάστηκε από ομοτίμους μεταξύ των εταίρων και η συμφωνηθείσα τελική έκδοση μεταφράστηκε στις Εθνικές γλώσσες της κοινοπραξίας.

Οι εταίροι είχαν την ευκαιρία να ενισχύσουν ήδη εγκατεστημένα δίκτυα για περαιτέρω συνεργασία, καθώς και να επεκτείνουν και να αυξήσουν τις επαφές τους με τους σχετικούς ενδιαφερόμενους φορείς.

Η Καθοδήγηση για παρόχους ΕΕΚ και Ακαδημαϊκά ιδρύματα που σχεδιάστηκαν σε αυτό το έργο (IO4) αναμένεται να αυξήσει την ευαισθητοποίηση σχετικά με τη σημασία της συμπερίληψης σχετικής κατάρτισης για τους εργαζόμενους στο MUC. Η διάδοση του εκπαιδευτικού πακέτου καθώς και των αποτελεσμάτων του έργου αναμένεται να οδηγήσει σε περαιτέρω αξιοποίηση.

MUC-training for health

Ειδικά οι Δήμοι θα ωφεληθούν προσφέροντας στους εργαζομένους στο MUC εξατομικευμένη και υψηλής ποιότητας εκπαίδευση που αναμένεται να βελτιώσει τη δική τους ευημερία αλλά και την ευρύτερη Δημόσια υγεία γενικότερα.

Ο μακροπρόθεσμος αντίκτυπος του έργου στην ΕΕ σχετίζεται με την υψηλή συνάφεια του πακέτου κατάρτισης σε ένα θέμα που επηρεάζει τους Δήμους σε ολόκληρη την ΕΕ.

Διάφορες σκέψεις λήφθηκαν κατά την ανάπτυξη των μαθημάτων κατάρτισης καθώς και η προοπτική της προσφοράς πιστοποίησης στους συμμετέχοντες που την ολοκλήρωσαν. Μερικά από τα πιο σημαντικά μαθήματα που αντλήθηκαν περιγράφονται παρακάτω:

- Η προσαρμογή του εκπαιδευτικού περιεχομένου στις συγκεκριμένες ανάγκες και προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι καθαριστές των Δήμων είναι ζωτικής σημασίας. Η κατανόηση των καθημερινών τους καθηκόντων, των συνθηκών εργασίας και τυχόν μοναδικών προκλήσεων που αντιμετωπίζουν είναι απαραίτητη για τη δημιουργία σχετικής και αποτελεσματικής εκπαίδευσης.
- Εστίασαμε σε πρακτικές, ενότητες εκπαίδευσης που ισχύουν άμεσα για τις καθημερινές εργασίες των καθαριστών. Τα σενάρια της πραγματικής ζωής και οι μελέτες περιπτώσεων μπορούν και ενισχύουν τη συνάφεια του περιεχομένου και να το κάνουν πιο εφαρμόσιμο στη δουλειά τους. Για παράδειγμα, ο αντίκτυπος των σύντομων βίντεο που παρήχθησαν έκανε σημαντική θετική εντύπωση στους συμμετέχοντες στην εκπαίδευση.
- Ενσωματώσαμε διαδραστικά στοιχεία όπως ασκήσεις ρόλων. Αυτή η δέσμευση βοηθά στην ενίσχυση της μάθησης και διασφαλίζει ότι οι καθαριστές μπορούν να εφαρμόσουν τη γνώση που αποκτούν σε πραγματικές καταστάσεις.
- Αναγνωρίσαμε την ποικιλομορφία του εργατικού δυναμικού και παρείχαμε εκπαιδευτικό υλικό σε πολλές γλώσσες για να φιλοξενήσει άτομα με διαφορετικές γλωσσικές προτιμήσεις. Επιπλέον, βεβαιωθήκαμε ότι το εκπαιδευτικό υλικό είναι προσβάσιμο σε όλους, λαμβάνοντας υπόψη παράγοντες όπως τα επίπεδα αλφαριθμητισμού και τα στυλ μάθησης.
- Δημιουργήσαμε ένα σύστημα για συνεχή ανατροφοδότηση από τους συμμετέχοντες. Οι τακτικοί μηχανισμοί ανάδρασης μπορούν να βοηθήσουν στον εντοπισμό τομέων βελτίωσης στις εκπαιδευτικές ενότητες και στην αντιμετώπιση τυχόν ανησυχιών ή παρανοήσεων που μπορεί να προκύψουν.
- Δώσαμε προτεραιότητα στην εκπαίδευση ασφάλειας εντός του μαθήματος. Βεβαιωθήκαμε ότι οι καθαριστές γνωρίζουν καλά τα πρωτόκολλα ασφαλείας, τη σωστή χρήση του εξοπλισμού και το χειρισμό δυνητικά επικίνδυνων υλικών. Τόνισαμε τη σημασία της διατήρησης ενός ασφαλούς εργασιακού περιβάλλοντος.
- Ενσωματώσαμε πρακτικές επιδείξεις όποτε είναι δυνατόν. Είτε πρόκειται για επίδειξη της σωστής χρήσης εξοπλισμού καθαρισμού είτε για επίδειξη αποτελεσματικών τεχνικών, οι πρακτικές εμπειρίες μπορούν να βελτιώσουν σημαντικά τη διαδικασία εκμάθησης.

MUC-training for health

- Εξερευνήσαμε την ενσωμάτωση της τεχνολογίας στην εκπαίδευση, όπως οι διαδικτυακές ενότητες. Η τεχνολογία μπορεί να βελτιώσει την προσβασιμότητα και να προσφέρει μια πιο δυναμική εμπειρία μάθησης. Ωστόσο, το προσωπικό του MUC ήθελε πραγματικά να έχει μια μικτή μαθησιακή εμπειρία που δεν είναι μόνο μέσω μιας διαδικτυακής πλατφόρμας, αλλά και με έναν εκπαιδευτή επίσης.
 - Προσφέραμε υποστήριξη και πόρους μετά την εκπαίδευση. Αυτό θα μπορούσε να περιλαμβάνει μια γραμμή βοήθειας, διαδικτυακά φόρουμ ή πρόσθετα εργαστήρια για την αντιμετώπιση τυχόν ερωτήσεων ή προκλήσεων που προκύπτουν μετά τις αρχικές εκπαιδευτικές συνεδρίες.
 - Επίσης, λόγω της χρήσης ολοκληρωμένων, δωρεάν εργαλείων ηλεκτρονικής μάθησης, άτομα που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση ή βρίσκονται σε απόσταση λόγω γεωγραφικής θέσης, ασθένειας ή μέτρων κοινωνικής αποστασιοποίησης μπορούν να επωφεληθούν από την προσφερόμενη εκπαίδευση.
- Όλα τα παραπάνω διδάγματα είναι μερικά από τα σημεία που εντοπίστηκαν για την επιτυχή ανταπόκριση, προσαρμοσμένα στις ανάγκες της συγκεκριμένης ομάδας στόχου και ακόμη περισσότερο όταν η εκπαίδευση είναι δυνατόν να προσφέρει πιστοποίηση με την ολοκλήρωσή της. Αυτό το σημείο συζητήθηκε όχι μόνο κατά τη διάρκεια των ομάδων εστίασης, αλλά και ως σημείο κατά τη διαδικασία αξιολόγησης. Οι πάροχοι ΕΕΚ που αποφασίζουν να ενσωματώσουν ένα τέτοιο πρόγραμμα κατάρτισης στο χαρτοφυλάκιό τους μπορούν να προσφέρουν με ευκολία ένα συνολικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα που ανταποκρίνεται στις ανάγκες της ομάδας MUC και ακόμη περισσότερο να προσφέρει προστιθέμενη αξία μέσω μιας πιστοποίησης, προσφέροντάς ένα σημαντικό πλεονέκτημα για την ομάδα στόχο που την καθιστά ιδιαίτερα ελκυστική και περιζήτητη. Δεδομένου ότι τα συστήματα πιστοποίησης είτε σε τοπικό, Εθνικό, περιφερειακό ή Διεθνές επίπεδο διασφαλίζουν την αναγνώριση και τη δυνατότητα ανταλλαγής προσωπικού παγκοσμίως.

10. Παραρτήματα